

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calcea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. DECEMBER 1.
VIII. évfolyam, 320. szám.

Péntek

Gafencu külügyminiszter beszámolója Románia külpolitikai helyzetéről

**„A román hadseregtől távol áll a támadási gondolat és
örkődve áll a határokon!” Hogyan értelmezi Románia
a kisebbségi kérdést? Románia készen áll a szorosabb
együttműködésre a szomszédállamokkal**

(BUCURESTI.) (Rador.) Grigore Gafencu külügyminiszter a képviselőház és a szenátus egyesített külügyi bizottságának szerdán délután megtartott ülésén a következő külpolitikai beszámolót mondotta:

— Junius 9-én tartott képviselőházi beszédemben alkalmam volt kifejezni külpolitikánk békés törekvéseit. Hangsúlyoztam akkor, hogy Románia olyan ország, amely nem kívánja más állam javait, de ugyanakkor határozottan megvédi a sajátját, a biztonság tényezője, úgy a maga, mint mások számára is. Mai beszédemben országunk helyzetét szeretném vizsgálat tárgyává tenni, a nemzetközi megpróbáltatások közepette, három hónappal a háború kitörése után. Nyugodt lelkiismerettel fogadtuk ezeket a nehéz időket, amelyeknek véres következményeitől szertartuk volna megkímélve látni úgy hazánkat, mint másokat.

— Készek vagyunk teljesíteni az országgal szembeni kötelezettségünket. Hadseregünk, amelytől bármilyen támadó szándék távol áll, örökődik az ország határainál.

Nem vontuk ki magunkat semmiféle olyan együttműködésből, amelynek célja a körülöttünk levő politikai és gazdasági állapotok megszilárdítása. Igazítottuk távolságtartani az együttműködés szellemétől a támadó, vagy elzárkózó gondolatot és minden igyekeztünk arra fordítottuk, hogy eleget tegyünk külső és belső kötelezettségeinknek és hogy sértetlenül őrizzük meg országunk függetlenségét.

A NÉMET EGYZEMÉNY ÉS AZ ANGOL BIZTOSÍTÉK

— Önök ismerik újabb gazdasági kapcsolatainkat azokkal az államokkal, amelyekhez jelentős kiegészítő érdekek fűznek bennünket. A Németországgal kötött gazdasági szerződésre gondolok. Ezek a kapcsolatok nemcsak csereeszközöknek bizonyultak, hanem a béke fenntartását biztosító tényezőkként is. Ismerik továbbá azokat a barátsági biztosítékokat, amelyeket Anglia és Franciaország nyújtottak az országunk. Ezek a határozott és általános megfogalmazású biztosítékok lehetővé tették azon fáradozásaink felélenkítését, amelyek arra irányultak, hogy a bizalom légkörét teremtsük meg az összes szomszédainkkal.

A nyugati nagyhatalmakkal való kapcsolat ugyanazok, mint eddig voltak ugyanazon érzelmek fűznek bennünket hozzájuk, mint a múltban.

— A háború kitörése után úgy a

szepember 4-én megtartott minisztertanács, mint a királyi tanácsosoknak. Öfelseje a király elnökletével szeptember 6-án megtartott tanácskozása leszögezte, hogy

Románia fentartja eddigi békés magatartását

és folytatja tevékenységét a szomszédos államokkal való békés kapcsolatok megteremtésére, a semlegesség és a benemavatkozás szabályainak megfelelően, minthogy a viszály nem érinti érdekeinket, függetlenségünket és területi integritásunkat — egyaránt tiszteletben tartva a meglevő kötelezettségeinket és kapcsolatainkat.

— Szeptember 17-én új helyzet következett be. A lengyel kormány érte-

sitett bennünket arról, hogy Romániában óhaját menedéket keresni. Ugyanazon nap estéjén az országba érkeztek a lengyel köztársasági elnök, a lengyel hadsereg főparancsnoka és a lengyel kormány összes tagjai. Ugyancsak szeptember 17-én a szovjet kormány értesített bennünket arról, hogy a vörös hadsereg parancsot kapott a lengyel határ átlépésére, miután a lengyel állam és kormány megszűntek létezni. A román kormány újabb közleményben hangsúlyozta ki, hogy továbbra is megőrzi szigorú semlegességét a hadviselőkkel szemben. Ugy illett, hogy a lengyel menekülteket a szomszédos népek kijáró rokonszenvvel fogadjuk másrészt pedig tisztáznunk kellett a Szovjettel való kapcsolatunkat.

Románia és a Szovjetunió

— Oroszország semlegességi nyilatkozatára válaszolva, az orosz kormány tudomására hoztuk azon óhajunkat, hogy semlegességi politikánkra támaszkodva, békés kapcsolatok óhajunk Oroszországgal. A Briand-Kellogg paktum aláírása óta Románia és a Szovjet közötti viszony mindinkább tisztázódott. Egyezmények jöttek létre, amelyek meghatároztak bizonyos biztonsgági kötelezettségeket. Az egyezményeken kívül azonban

a mi politikai akciónk az orosz részről velünk szemben tanúsított békés magatartásnak megfelelően azon akaratunkról tett tanúságot, hogy tartózkodni kívánunk bármely olyan eszmét, vagy politikai megnyilatkozástól, amelyről gyanítani is lehetne, hogy szomszédaink ellen irányul.

Az erős és független Románia a biztonság kezessége a körülöttünk levő államok számára is. Mi nem akarunk egyebet, mint teljesíteni nemzetünk kötelezettségét ezeken a területeken, a szomszédos népekkel egyetértve, amelyek ugyancsak békében követik irányvonalukat.

— Ami keleti szomszédunkat illeti, meggyőződésünk az, hogy népeink küldetése nem áll egymással ellentétben, akár a Dnyeszternél, akár a Fekete-tengernél találkoznának.

Éppugy hisszük, hogy a Szovjet részéről hangoztatott békepolitika és a román állam részéről követett függetlenségi politika megfelelnek egymásnak. Ebben a gondolatban követtük a közel-

multban a Szovjet és Törökország közötti tárgyalásokat és örülünk, hogy a két állam közötti jóviszony nem szenvedett a tárgyalások átmeneti megszakítása következtében.

A BALKÁN BÉKÉJE

— Románia külpolitikája szorosan beilleszkedik a Balkán szövetség békés céljaiba és függetlenségi politikájába. Rokonszenvvel követjük Jugoszlávia törekvéseit, hogy megjavítsa kapcsolatait a szomszédos államokkal, fentartva ugyanakkor a kapcsolatot velünk és balkáni barátaival.

A török-román barátságot méltatta ezután Gafencu, majd kifejtette, milyen visszhangra talált Romániában az a természetes érdeklődés, amelyet Olaszország az olasz-görög megbékélés útján a Balkán békéje iránt tanúsított, majd így folytatta:

— Elégtétellel szereztünk tudomást a nyilatkozatról, amelyben Bulgária szomszédait békeakaratról és semlegességéről értesítette. Meggyőződésünk, hogy a nézeteltérések után, amelyek tulsokáig tartottak, — Bulgária a szomszédaiával való megértés politikájában megtalálja megerősödésének és fejlődésének lehetőségeit. Ami bennünket illet, sohasem titkoltuk el a békés együttműködésre irányuló óhajunkat.

A ROMÁN-MAGYAR KAPCSOLAT

— Hasonlóképpen igyekeztünk megértő és világos politika útján tisztázni Magyarországgal való kapcsolatunkat.

Három hónappal ezelőtt Magyarország tudomásunkra hozta aggodalmait a természetes védelmi intézkedések miatt, amelyeket határainkon fogantatosítottunk.

Válaszképpen megneemtámadási szerződés megkötését ajánlottuk.

Erre az ajánlatra, amellyel kifejeztük akaratunkat, hogy a békét szolgáljuk a dunai medencében, nem kaptunk megfelelő választ. Kerestük azonban továbbra is a megfelelő módozatot, hogy a Bledben lefektetett elvek alapján meg egyezéshez jussunk. Az ezzel kapcsolatos eredmények részben kielégítőek voltak. Meg egyezést kötöttünk a határmenti közlekedésre; a jugoszláv kormány segítségével sikerült a határmenti védelmi csapatokat, amelyek egymással szemben állottak, csökkenteni. A jóakarati bizonyítékai között emlitem meg a magyar kormány ténykedését, hogy a budapesti parlament elé terjesztette ratifikálás végett a Gojdu-alapítványra vonatkozó egyezményt.

— Annál jogosabb csodálkozásunk a magyar külügyminiszter legújabb beszédével szemben. Vannak szavak, amelyek hatástalanok a jóérzéssel és a mérték érzetével rendelkező latin vérmérsékletre; esetleg meglepnek, esetleg felderítenek, de sohasem ijesztenek meg bennünket.

Azok, akik jóviszonyt igyekeznek teremteni Románia és Magyarország között, élükön a kisebbségek vezetőivel, azért imádkoznak, hogy bárha Csáky ur ne „dezinficiálna” többé a légkört... Ami engem illet, ezuttal is tartózkodni fogok könnyű fajsúlyu, de hasztalan vitatkozástól.

abban a meggyőződésben, hogy a két, egyazon területen egymás mellé helyezett és azonos problémákkal szemben álló két nép közzeledését nem szabad akadályozni sem olyan szavakkal, amelyek izgatnak, sem olyan tettekkel, amelyek elválasztanak.

A TRIANONI BÉKESZERZŐDÉS

— Arra fogok szorítkozni, hogy ismételtén megvilágítsam álláspontunkat a Dunamedence kérdéséről. Mi nem hisszük, hogy a trianoni szerződés igazságtalan és „szörnyűség” volna.

Ez a szerződés egy kisebbségekből álló és uralkodó nemzetében is kisebbségi államot nemzeti államokkal helvette-sített — közöttük van Magyarország is, amelyek határai közé — nem lehetett másképpen — kisebbségek is kerültek. Természetes és egészséges ténykedés volt ez. Igazságot tettek. Az így megnagyobbodott államok ma életeljesek, erőteljesen összeforrtak, a béke és a rend küldetését töltik be.

Elégtétellel vesszük tudomásul, hogy Magyarország már elismerte ezt az igazságot a mi barátunkkal, Jugoszláviával szemben. Holnap, ki tudja, el fogja ismerni velünk szemben is. Ez a természetes rend nem változtatható meg többé.

Igaz, hogy a trianoni békeszerződés nyomán sebek maradtak, amelyek begyógyítandók és begyógyíthatók. De

nem elavult jelszavak feltámasztásával, amelyek még el nem felejtett szenvedések okai voltak és nem a nemzetiségi eszme és a nemzeti államok eszméjének megsemmisítésével, hanem ezen államok közötti baráti együttműködés útján, amely államok nemzeti létük és függetlenségük kihangsúlyozásának közös célját követik. Az ilyen együttműködésben, amelyet valamennyien óhajtottunk és amely jóakaratot igényel —

a kisebbségek ahelyett, hogy akadályt, vagy a zavarteltetés elemét alkotnák, a megegyezés kapcsai lehetnek és kell, hogy legyenek. A kisebbségekre békéltető szerep teljesítése vár és ha kívülről nem zavarják és nem uszítják őket, úgy teljesíteni fogják ezt a szerepet, megerősítve az államot, amelyhez tartoznak és ugyanakkor a népek közötti kapcsolatokat is.

A KISEBBSÉGI KÉRDÉS

— Mi ezt az értelmet adjuk a kisebbségi kérdésnek és így igyekezünk a kérdést megoldani. A kisebbségek javarészt kötve vannak az ország földjéhez, amely az ő földjük is, ahogyan nem volt azelőtt és nem az sok helyen körülöttük. A földművelők bármilyen nyelven, vagy hiten volnának, osztják a román földművelők sorsát, mert egyaránt kiterjedt rájuk a széleskörű és igazságos földosztás jótéteménye.

A mi törekvésünk az, hogy a falvak és a városok összes kisebbségi lakói egyaránt egyenjogúságot élvezzenek.

Ezért alaposan tanulmányozzuk kulturális, szociális, gazdasági és politikai kívánságainkat, amelyeket igyekezünk államszervezetünk keretén belül teljesíteni a törvények és emberségesség alapján.

biztosítva a kisebbségeknek nyelvükhöz, vallásukhoz és kultúrájukhoz való jogát.

Aki tudja, hogy milyen mértékben sikerült a kisebbségek bizalmát megnyerni, nem kételkedhetik e politika győzelmében.

Hogy kiküszöböljünk más kétélyeket is, amelyek nem mind abból az óhajtasból származnak, hogy a kisebbségi kérdést minél hamarabb megoldva lássák, szükségesnek tartottam megvilágítani akcióinkat, amelyet ép oly természetesnek és szükségesnek tartunk, mint a történelmi rendet, amelyre támaszkodunk. Míg egyrészt nyugodtan, de szilárdan kihangsúlyozzuk jogainkat, másrésztől készen állunk bármikor szorosabb kapcsolatot létesíteni mindazokkal, akik készek velünk egyetértve öröködni a semleges állapotával összefüggő érdekek és kötelezettségek fölött.

MIT JELENT A SEMLEGESSÉG

— A semlegesség mértékletet és tartózkodást jelent, de nem közömbösséget is.

Nem jelent lemondást az ügyünk igazságába vetett hitünkről, amelyet kihangsúlyozunk a vihar napjaiban, ahogyan ki fogjuk hangsúlyozni holnap, a béke napján is. Ezért ébren kell tartanunk önköndő, védelmi és erkölcsi ellenállási erőinket, ezért vagyunk kénytelenek annyi hónap óta hadseregünkkel állandó felkészültséget és fáradhatatlan őrökést kérni.

A hadsereg jelenléte a határon megengedi számunkra, hogy gondatlanul kövessük békepolitikánkat.

A mi jóakaratumk a mi erőnk tudatán alapszik.

A külügyminiszter nagy elismeréssel emlékezett meg a román hadseregről és azokról is, akik otthonukban folytatják az országépítő munkát, majd így folytatta:

— A semlegesség más erőfeszítéseket is kíván tőlünk, amelyekből nem akarunk eltekinteni. Anélkül, hogy részt vennénk a harcban, osztjuk a háború által okozott veszteségek és szenvedések fölötti fájdalmat és szívszorogva látjuk, hogyan pusztulnak

el a legjelentősebb európai értékek és erők. Annál nehezebb lesz a közös civilizáció romjain rendezett és megbékélt világot felépíteni. A hit, hogy még most is közeledhetnek egymáshoz, ellentétesnek látszó törekvések, a hit, hogy megteremthető olyan rendszer, amelyben nagy és kis népek kielégíthetik szükségleteiket és ugyanakkor szabadon fejlődhetnek nemzeti határaikon belül, elevenen él a mi sorainkban.

Ezzel együtt él bennünk a közeli béke jótéteményébe vetett hit is. "Károly király Öfelsége, népe érzéseinek és hitének leghivatottabb tolmácsa, férfiasan és melegen támogatta a holland és belga uralkodók békefelhívását.

URANIA MOZGO

Csak néhány napig látható még. Ne mulassza el meglekinteni. Tízezer ember nézte meg eddig és legalább ugyanannyi akarja még látni az

Isten önnel tanár ur!

c. mély emberi érzésekben gazdag filmet, melynek főszerepeit ROBERT DONAT és GREER GARSON alakítják utólréhetetlen művészettel. Műsorom kívül hangos hirdó.

Megszakadtak a diplomáciai kapcsolatok Finnország és a Szovjet között

Moszkva visszarendelte helsinki követét — Hétlőn életbe lép a szigorított tengerzárlat — Amerika közvetíti Finnország és a Szovjetunió között

(HELSINKI.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelenti a következőket: „Az orosz-szovjet rádiója kedden este azt jelentette, hogy a finn—oros határon újabb összetűzés történt és hogy a finn gyalogság megkísérelte volna szovjet területre betörni. A szovjet rádiója azt is jelentette, hogy a vörös hadsereg hadifoglyokat ejtett a finn gyalogság köréből. Helsinkii hívatások körében az orosz rádió jelentésével kapcsolatosan kijelentik, hogy az nem egyéb, mint egyszerű provokáció. Fennáll ugyanis az a feltevés, hogy a finn katonákat a vörös hadsereg tagjai egyszerűen elrabolták és

Nem véletlen megnyilatkozás volt az, hanem állandó magatartás kifejezése.

— A politika, amelyet igyekeztem megvilágosítani, nem egy kormány vagy egy miniszter műve. Az összes kormányok ezt a politikát követték, amely Armand Calinescu és Argetoianu pecsétjét is magán viseli. Öfelségének köszönhetjük ezt a politikát és hálával tartozunk Uralkodónknak érte. Egyek fogunk maradni ebben a politikában és az új idők útjában nem fogunk emelni sem elavult szavakat, sem idejét múlt szenvedélyeket. Hasznára leszünk a népek közötti megegyezésnek. Nyugalommal, férfiasan és teljes bizalommal tekintünk a jövő elé.

dekei központját tartja közvetlen fenyegetés alatt, amely tény a Szovjet unióval szemben nyíltan ellenséges jellegű és amely összeférhetetlen a két ország között érvényben volt megnevezési egyezményrel.

Az a tény pedig, hogy a finn kormány még a határcsúcsok után is, amikor a tüzéség tüzet nyitott a szovjet csapatokra — visszautasítja azt az ajánlatot, hogy a finn csapatokat a határtól 20—25 kilométerre vonják vissza, azt bizonyítja, hogy Finnország és csapatai továbbra is a Szovjetunióval szemben az ellenséges magatartást kívánják fenntartani és nem kívánnak számolni a megnevezési egyezmény rendelkezéseivel és szellemével, hanem továbbra is állandó fenyegetés és veszély központjában kívánják tartani Leningrádot.

A Szovjet kormány viszont nem engedheti meg, hogy az egyik fél megsértse a megnevezési egyezményt, viszont a másik fél változatlanul tiszteljenben tartsa annak rendelkezéseit. Következésképpen a Szovjet kormány kénytelen kijelenteni, hogy a mai nappal kezdve szabadnak érz magát minden olyan kötelezettségtől, amelyet Finnországgal a megnevezési egyezményben vállalt és amely egyezményt a finn kormány részéről sorozatosan és rendszeresen megsértettek.

A válaszigjegyzéket Molotov, a Szovjetunió külügyi népbiztosa írta alá.

AMI ELLENKEZIK EURÓPA ÉRDEKEIVEL

(RÓMA.) (Rador.) A bolognai katolikus lap, az „Avvenire d'Italia“ a finn és orosz helyzet elmérgesedésével kapcsolatosan azt írja, miután Németország azt ajánlotta Finnországnak, hogy igyekezzen a Szovjetunióval megegyezni, ami azonban nem sikerült, a gyűlölet drámaivá élezte ki a helyzetet. Nyilvánvaló, hogy a Szovjetnek jelenlegi határain túl való megerősödése ellenkezik Európa érdekeivel, de ellenkezik a jelenleg egymással hadbanálló hatalmak érdekeivel is.

MEGSZAKADT A DIPLOMÁCIAI VISZONY A SZOVJET ÉS FINNORSZÁG KÖZÖTT

(MOSZKVA.) (Tass.) Molotov külügyi népbiztos tegnap este fél 11 óra kor fogadta a finn követet és Potemkin külügyi népbiztoshelyettes jelenlétében neki jegyzéket nyújtott át, amelyben a diplomáciai tárgyalások megszakítását jelenti be. Ugyancsak Moszkvából közlik, hogy Molotov népbiztos tegnap éjjel rádióbeszédében is ismertette Oroszország álláspontját a kérdésben.

AMERIKA HAJLANDÓ KÖZVETITENI

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Cordell Hull államtitkár kijelentette, hogy az USA készséggel felajánlja szolgálatait abból a célból, hogy a Szovjet és Finnország között közvetítsen.

HÉTŐN LÉP ÉLETBE A SZIGORITOTT TENGERSZÁRRENDELET

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök a hozzáintézett kérdésre kijelentette, hogy

a brit uralkodó által aláírt szigorú tenger-zár-rendelet december 4-én hatályba lép.

Ezre vonatkozólag a Foreign Office hivatalosan közli, hogy

a tengeri hajókat és a flotta egységeit szikratávíron értesítik, utmutatást adva nekik arra vonatkozólag, hogy miként tegyenek eleget a rendelkezésnek.

A brit sajtó továbbra is nagyon fontos és feltétlenül jogos lépésnek tartja a szigorított tengerzár bevezetését, amely szerint az egyetlen megfelelő felelet azokra a jogtalanságokra, amelyek a németek az új háború során elkövettek. A francia lapok szintén helyeslik a tengerzár bevezetését, melyről rendkívül fontos eredményeket várnak.

„Finnország nem támad, de védekezik“

(WASHINGTON.) (Rador.) A Havas jelntése szerint Hjalmar Prokope, Finnország amerikai meghatalmazott minisztere, rádióbeszédében kijelentette: A finn hadsereg nem támadta meg és nem fogja megtámadni Szovjet-Oroszországot. Ha azonban a mi országunkat támadná meg — folytatta az amerikai finn követ — úgy a mi népünk minden habozás nélkül fogja támogatni az ország kormányát.

A SZOVJET ERÉLYES VÁLÁSA

(MOSZKVA.) (Rador.) A Szovjetunió kormánya a következő hivatalos választ adta arra a jegyzékre, amelyet november 28-án kapott Finnországtól: „A finn kormány válasza, amelyet a Szovjetunió kormányának november 26-án kelt jegyzékére adott olyan bizonyított, amely a legmélyebb ellenséges érzületet fejezi ki Finnország kormánya részéről a Szovjetunióval szemben és amely olyan természetű, hogy csak súlyosbíthat azon a válságon, amely a két ország között keletkezett. A finn kormány részéről letagadása a határcsúcsnak, nem magyarázható mással, mint csak azzal a szándékkal, hogy Finnország tévedésbe ejtse a világ közvéleményét. Csak így magyarázható annak az állításnak a fenntartása, hogy az incidens a valóságban „a Szovjet csapatok tüzéségének lövőgyakorlatával kapcsolatosan keletkezett, amely lövőgyakorlatot a határ mentén a finn csapatok jelenlétében tartottak.“ A finn kormány az a visszautasítása, hogy nem hajlandó visszavonni azokat a csapatait, amelyek tüzet nyitottak a vörös hadseregre és az a követelés, hogy a kölcsönös egyenlőség elve alapján a Szovjetunió is

vonja vissza csapatait a határról, bizonyítja a finn kormány ellenséges érzületét, mert fenyegetés alatt akarja tartani Leningrádot. A valóságban nem lehet szó egyenlőségről, azokat az állásokat tekintve, amelyeket a szovjet és a finn csapatok tartanak megszállva. Ellenkezőleg a finn csapatok helyzete és állása sokkal előnyösebb. A szovjet csapatok nem fenyegetik Finnország központi létérdékeit, mert ezek a csapatok a valóságban 100 kilométer távolságban vannak ettől a központtól, míg ugyanakkor a finn csapatok mindössze 32 kilométerre állnak a Szovjetunió létérdékei központjától: Leningrádtól. Magától értetődik, hogy nem is lehet helye a Szovjet csapatok visszavonásának, mert ha a vörös hadsereg csapatait 25 kilométer nyíre vonná vissza, úgy ez azt jelentené, hogy ezek a csapatok a Leningrád mögötti részre kerülnek vissza, ami ennek a városnak védelme és biztonsága szempontjából egyenesen képtelenség volna. A Szovjet kormánya az a javaslat, hogy a finn csapatokat legalább 20—25 kilométernyire vonják vissza a határtól a legminimálisabb követelés, amely nem is valószínű a meg tulajdonképpen a kívánt cél. Azt tudnillik, hogy az egyenlőséget megszüntesse, hanem csak nyomtatékosan bizonyítja ezt az egyenlőséget. Ha tehát a finn kormány még ezt a minimális követelést is visszautasítja, úgy ez azt a szándékot bizonyítja, hogy Finnországnak célja, hogy csapataival közvetlen fenyegetés alatt tartsa Leningrádot. A finn kormány Leningrád közelében a sorkatonák csapattesteket összpontosította és így a Szovjetunió legfontosabb létérdé-

ITALIA SAJTÓJA A SZIGORITOTT TENGERTZÁRRÓL
(RÓMA.) (Stefani.) A Giornale d'Italia foglalkozik a News Chronicle és az Evening Standard cikkeivel, amelyekben a cikkírók hangsúlyozzák, hogy a szigorított tengerzár a Harmadik Birodalom jogtalanságai miatt fog életbe lépni és megállapítja, hogy az a jogtalansági sorozat nem bizonyítható, míg az a tény, hogy Anglia a semlegesek létérdekeit fenyegeti, kézzel fogható valóság. Londonnak — írja a lap — be kell azonban látnia, hogy a semlegeség csak addig tarthat, amíg az egyes államok létükben nem látják veszélyeztetve magukat és érdekeiket.

ANGOL CÁFOLAT
(LONDON.) (Rador.) Az angol tengerészeti admirális a leghatározottabban megcáfolja azt a német állítást, mintha német buvárhajó egy London típusú angol csatahajót szétrombol volna.

SEMMI EMLÍTÉSREMÉLTÓ
(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás november 29-éről a következőket jelenti: A nyugati hadszíntérről nem történt semmi említésreméltó jelentés.

A NÉMET FŐPARANCSNOKSÁG JELENTÉSE

(BERLIN.) (Rador.) A német hadsereg főparancsnoksága a következő jelentést adta ki: A nyugati fronton jelentősebb haditevékenység nem történt. Angol repülők ismételt megkísérelték, hogy Németország északnyugati részei felett átrepüljenek, de nem sikerült a német tengerpartokig eljutni. Borkumnál légi támaszpontukat megtámadták. A támadás azonban semmiféle rongálást nem eredményezett. Amint már jelentettük, egy London-típusú angol páncéloshajót Prien tengerészkapitány megtorpedózta és elsüllyesztette.

FÉLMILLIÓ FINN KATONA FEGYVERBEN

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) A Politiken című lap azt írja, hogy Finnország félmillió embert tud fegyverbe szóllítani. A lap hozzáfűzi, hogy ezt a haderőt a finn kormány tényleges szolgálatra be is rendelte. A lap említést tesz arról is, hogy Finnország néhány száz kilométeres autópálya építését kezdte meg, amely út Finnországot Norvégia egyik északi kikötőjével köti össze.

DISZEBÉD AZ ÚJ LENGYEL ÁLLAMFŐ TISZTELETÉRE

(PÁRIS.) (Havas.) Lebrun elnök tegnap az Elysée palotában diszében adott Raskiewicz új lengyel államfő tiszteletére. Az ebéden résztvettek a kormány tagjai és az új lengyel vezetők előkelői. Az ebéden pohárköszöntök is hangzottak el, amelyekben a francia—lengyel barátságot éltették.

„MEGSEMMISÍTŐ TÁMADÁSSAL”

(MOSZKVA.) (Rador.) A moszkvai rádió szerdán este a következőket jelentette: „A finn határon álló orosz csapatok elszánt akaratot mutatnak arra, hogy megsemmisítő támadással válaszoljanak a finn banditák provokálására. Meggyőződésünk, hogy a finn munkásság és katonák a vörös hadsereg mellé fognak állani. A szovjet kormány előrelátó politikája tette lehetővé, hogy a vörös hadsereg legyőzhetetlen.”

A VÖRÖS HADSEREG KÉSEN ÁLL

(MOSZKVA.) (Rador.) A Havas jelentése szerint Molotov külügyi népbiztos kijelentette: a Szovjet kormány elhatározta, hogy visszarendeli Helsinkiből politikai és gazdasági képviselőit és utasítást adott a vörös hadseregnek, hogy minden eshetőségre álljon készen.

AMERIKA KÖZVETÍT

(WASHINGTON.) (Rador.) A Stefani olasz távirati ügynökség jelentése szerint egyes politikai körökben megerősítik azt a hírt, hogy Amerika moszkvai nagykövete, aki nemrég elvissza a Szovjet fővárosába, Helsinkiből megbízást kapott arra, hogy a

BUNDÁK SZŐRMÉK

gallérok átalakítása a legújabb szabványok szerint, legújabb modellek szerint

dus választékban BIXENSPANNER SZŐRMESZALON, Reg. Ferdinand 3. udvarban.

Szovjet és Finnország között közvetítésen.

DALADIER MA NYILATKOZATOT AD A KÉPVISELŐHÁZBAN

(PÁRIS.) (Rador.) Daladier francia miniszterelnök, valamint Sarraut és Reynaud miniszterek tegnap délután részt vettek a francia képviselőház parlamenti csoportjai és bizottságai elnökeinek értekezletén. Daladier bejelentette, hogy ma, csütörtökön délelőtt a képviselőház ülésének megkezdésekor nyilatkozatot fog adni, amelyben ismerteti Franciaországnak a háború kitörése óta eltelt három hónap alatt kialakult helyzetét. A miniszterelnök kifejezte azt a kívánságát, hogy a nyilatkozata fölötti vita a lehető legrövidebb legyen és így a kormány még a mai nap folyamán megkaphassa a bizalmi nyilatkozatot. Reynaud pénzügyminiszter bejelentette az értekezleten, hogy a pénteki ülésen törvényjavaslatot nyújt be, amely a költségvetési vitát éppen úgy megrövidíti, mint a megelőző években. Az értekezleten a kormány összes javaslatait egyhangulag elfogadták.

HAZAHÍVTÁK AZ USA LONDONI NAGYKÖVETÉT

(LONDON.) (Rador.) Kennedyt, az Északamerikai Egyesült Államok londoni nagykövét hazahívták Washingtonba, hogy az amerikai kormányt tájékoztassa az európai helyzetről. Kennedy ma, csütörtökön utazott el Londonból repülőgépen Párisba. A francia fővárosból Kennedy Lasszabonba megy, ahonnan szombaton indul el Newyorkba az amerikai Clipper vízirepülőgépen.

ROOSEVELT ÁLLÁSFOGLA LÁSA A FINN-OROSZ ÜGYBEN

(NEWYORK.) (Rador.) Az amerikai külügyminisztérium körében azt hiszik, valószínű, hogy Roosevelt elnök új felhívást fog intézni a kijelölt finn-országi ellentétek békés elrendezése érdekében.

CHURCHILL BESZÁMOLÓT TART

(LONDON.) (Rador.) A jövő hét folyamán Churchill, az angol tengerészeti első lordja beszámolót fog tartani az alsóházban az angol haditengerészet tevékenységéről.

Select mozgó

AZ új „Tarzan” film, melynek premierje Ma, csütörtökön van, minden eddigit felülmul.

Johnny Weissmüller

egykori uszókészlet legújabb rendkívüli alakítása.

TARZAN ÉS FIA

Meglepő fordulatokban gazdag film, melynek izgalmas cselekményét lélekzet-visszafojtva lesi a néző. Mozgalmas tartalma mellett csodás felvételek gyönyörködtesítik a nézőt. Az előtti egy teljesen új világ tárul fel. Afrika őserdei, csimpánzok, gorillák, krokodílusok, elefántok, vízilovak, tigrisek láthatók a filmben. Főszerepekben: MAUREEN O'SULLIVAN és a kis JOHNNY SHEFFIELD. Tökéletes játék. Tökéletes új hangos felszerelés. Másorán kívüli a legújabb hangos nemzetközi hirodó.

Sir Simon beszéde

(LONDON.) (Rador.) A Reuter jelenti a következőket: Sir John Simon pénzügyminiszter tegnap délután egy banketten beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Anglia híres volt arról, hogy mindig mindenre felkészült és számolt a következményekkel. Ez alkalommal azokat a terveket, amelyeket elkészített és azokat az óvatossági intézkedéseket, amelyeket fogantatottak minden vonatkozásban, sokkal nagyobb körültekintéssel tette meg, mint Anglia történelme során bármikor. És ha most a vihar egész erejével is tombol Anglia felett, úgy az angol nép fel kell, hogy ismerje és értékelje azokat az előkészületeket és intézkedéseket, amelyeket a kormány kellő időben tett meg. A banketten jelen volt Finnország londoni követe is, akihez fordulva Sir John Simon a következőket mondotta:

— Különös elégtétel részemre és biztos vagyok abban, hogy az Ön részére is, hogy ebben a nehéz történelmi órában, amely Finnország felett lebeg, Finnország követe, a mi baráti körünkben van.

A FINN ELŐRSÖKET UTASÍTOTTÁK, HOGY VONULJANAK VISSZA A HATÁRRA

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas jelentése szerint Koppenhágában nem erősítették meg azt a kedden este elterjedt hírt, amely szerint Finnország elrendelte volna az általános mozgósítást.

Helsinkiből jelenti a Rador: A finn-országi megnevezési szerződésnek orosz részről történt felmondása után a finn előrsöket utasították arra, hogy bizonyos távolságra vonuljanak vissza a határtól.

A HELYZET SÜLYÖS

(HELSINKI.) A finn lapok nyíltan beismerik, hogy a helyzet sokkal súlyosabb, mint valaha. Lapok hangsúlyozzák, hogy ennek ellenére bizni kell a békés megoldás lehetőségében, mert Finnország továbbra is megőrzi

hidegvérét és nyugodtan néz szembe a realitásokkal.

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas szerint a Koppenhágából elterjedt általános finn mozgósításról szóló hírt sehonnan sem erősítették meg.

(HELSINKI.) (Rador.) A finn kormány szerdán reggel elküldötte az orosz ultimátumra elkészített választát.

AMERIKA AGGODALMAS-KODIK

(WASHINGTON.) (Rador.) A finn-országi megnevezési egyezménynek a Szovjetunió részéről történt felmondása amerikai diplomáciai körökben nagy megütközést keltett. Az egyezmény felmondásából amerikai politikai körök Oroszország támadó szándékára következtetnek, de egyben hangsúlyozzák azt is, hogy amennyiben a támadás tényleg bekövetkeznék, úgy Roosevelt azonnal közbe fog lépni, hogy Moszkva és Helsinki között a fenálló ellentéteket kiegyenlítsék. A földrajzi fekvés és egyéb előnyök jelenleg ellenállásra ösztönözhetik Finnországot, nem lehet azonban tudni, hogy az egyébként bátor finn hadsereg mennyi ideig tudhat ellentállni a szovjet haderőnek. Lehet, hogy csak napokig, esetleg hetekig, de talán hónapokig is. De az ellenállás végül is megtörik és ennek bekövetkezése után a fenálló vitás kérdések elrendezése kétségtelenül a Szovjet győzelmét jelentené.

ELSÜLYEDT ANGOL HAJÓ

(LONDON.) (Rador.) A Rubislaw nevű 1023 tonnás angol hajó aknába ütközött és 2 perc alatt elsüllyedt. A hajó 17 főnyi személyzetéből 8 a tengerbe fulladt.

LELŐTTEK EGY NÉMET REPÜLŐT

(LONDON.) (Rador.) Szerdán Northumberland kikötője közelében német repülőgépet lőttek le.

Szamostartomány királyi nagybírsága ma állapítja meg az új elemliszterárakat

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ma, csütörtökön délután Szamostartomány királyi helytartóságánál dr. Hodor Victor helytartósági vezérnök elnökletével és dr. Bornemisa Sebastian, Kolozsvár főpolgármesterének részvételével nagybírságu értekezlet lesz, amelyen megállapítják az új elemliszterárakat. Az értekezleten megvitatják azokat a módosításokat is, amelyek mellett az új áruuzsora-törvény a leghatályosabban alkalmazható lesz, annak érdekében, hogy a fogyasztókat megvédjék az egyre emelkedő drágasággal kapcsolatos kiuzsorázás lehetőségétől.

— Meghalt Scheidemann, Németország volt kancellárja. Koppenhágából jelenti a Rador: Filip Scheidemann Németország volt kancellárja, volt szocialista képviselő 74 éves korában meghalt. A világháború befejezése után Scheidemann volt az összeomlott Németország kancellárja, aki azonban 1920. évben lemondott erről a tisztségéről, mert nem volt hajlandó a versaillesi békeszerződést aláírni.

— Meghalt Jákai Gömbös Gyuláné. Budapestről jelenti a Dunaposta: Jákai Gömbös Gyuláné, Magyarország volt miniszterelnökének özvegye Budapestben szerdán délelőtt hosszas betegeskedés után elhunyt. Temetéséről még nem történt intézkedés.

— Új ügyész a kolozsvári katonai törvényszéken. A kolozsvári VI. hadtest törvényszékén több hadbíró tiszttel bővítették ki az ügyészi kart. Az új ügyészek egyike dr. Popescu Luca főhadnagy tegnap tette le a hivatali esküt.

— Könnyebb forgalmi baleset érte Albrecht magyar királyi herceg feleségét. Budapestről jelenti a Dunaposta: Albrecht királyi herceg feleségének, Katalin hercegnőnek gépkocsija Kecskeméti határában meg akart előzni egy lovasszeret, amelynek kocsisa szabálytalanul hajtott és így a két jármű összeütközött. A gépkocsi megrongálódott. Albrecht királyi herceg felesége azonban nem szenvedett sérüléseket.

— Hogy élnek a német internáltak Norvégiában? Oslóból jelenti a Dunaposta: A norvég hatóságok internáltak azokat a német matrózokat, akiket a legutóbbi hajótörések után Norvégiában tettek partra. Érdek, hogy a norvég hatóságok rendkívül előzékenyül kezelik az internáltakat, akiknek részére szokatlan kedvezményeket is biztosítottak. Az internáltak szabadon sétálhatnak a városban, kávéházakat látogathatnak, hangversenyeket rendezhetnek, sőt tetszésük szerinti munkát is vállalhatnak. De ami a legérdekesebb, az internáltak évenként négyhetes szabadságot kapnak, ami azt jelenti, hogy visszatérhetnek Németországba, ahol elintézhetik, családi, üzleti és egyéb ügyeiket, viszont ennek ellenében becsültségüket kötelesek adni, hogy a négyhetes szabadság letelte után visszatérnek Norvégiába.

— Irineu Mihalescut választották Jasi érsekévé. Bucurestiből jelenti a Rador: Nicodim pátriárka elnökletével tegnap ült össze a moldovai és suceavai metropolita-választó kollégium. Nistor kultuszminiszter olvasta fel az ünnepi megnyitó beszédét, majd Jorga professzor, királyi tanácsos kérte a jelöltek névsorának felolvasását. A választáson a 78 szavazékos abszolút többséget Irineu Mihalescu vikárius kapta 121 szavazattal. Scriben Archimandrita 17, Nifon Criveanu püspök 2, Simedrea püspök 7 szavazatot kapott. Nicodim pátriárka ezután Irineu Mihalescut Jasi érsekének, Moldova és Suceava Metropolitájának nyilvánította magasszárnyalásu beszéd keretében, amire az újonnan megválasztott Irineu metropolita válaszolt.

P.E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(71.)

Nem okolhat senki egyedül engem a szerencsétlenségért, amely az egész kereskedelmi és gazdasági világot sújtotta. Miért akarnak minden felelősséget most egyszerre kizárólag rám hárítani? Tettem-e valaha csak egyetlen lépést is titokban, az érdekeltek tudta és meghallgatása nélkül? Volt-e Laurens igazgatón kívül csak egyetlenegy ember is, aki gátat próbált emelni cselekedeteinek? Hogy leszolták, elhallgattatták Laurens-t, valahányszor óvatosságra intett és rosszálta tetteimet? Most ugyanazok, akik akkor Laurens ellen fordultak és alkalmatlannak találták az öreg ur aggályait és nagy elismerésükkel csak még merészebb tempóra ösztönöztek, valamennyien megvetéssel, pedig neki igazán minden oka meglenne rá. Elvégre viseljük az urak férfiasan tettükért a felelősséget, én is igyekszem mindent elkövetni, hogy mentsem, ami menthető, de megbénítják munkaképességemet, lelkiismeret, ha tovább is engem tesznek mindenért felelőssé és úgy kezelnek, mint bűnöst.

Szavai sehogysem találkoztak helyesléssel.

Mit szaval, mit mentegetőzik annyit? — mondták a háttamögött. — Ha tiszta lenne a lelkiismerete, nem igyekezne mindenáron tisztára mosni magát. Száz szónak is egy a vége. Bűnös könnyelműség terheli és mindnyáján áldozatai vagyunk.

A keserű küzdelemben eltöltött napok után, alig várta, hogy végre csendben, nyugalomban legyen.

Dolgozószobájának zavartalan csendje sem hozta meg a kívánt nyugalmat egyetlen pillanatra sem. Órákhozát járkált fel és alá, vagy leült íróasztalához és lázasan forgatott kezében okmányokat, iratokat. Reszkető kezében a ceruza végigszárgult hosszú papírhátsákokon és rőtta a számokat. Majd megint rájött a kínzó nyugtalanság és legszívesebben futott, nyargalt volna szerteszét a világban, míg lihegve, esztét vesztve roskad össze.

Sem egyedül nem volt nyugodalma, sem emberek között. Rettenetes napokat élt át. A sok önkínzó töprengés azonban egy lépéssel sem vitte tovább a bonyolult üzleti helyzet megoldásához. Amíg a vele kapcsolatban levő vállalatok hosszú láncolatának reális képe ki nem alakul, addig nem lehetett tudni, hogy a Seemann et Comp céget elsodorta-e a világvihar, vagy pedig, ha megtörve, fogyva is, de még talpra fog-e állani?

XX.

— Heinz!

Mintha visszajáró szellemek hangja suhogott volna körülötte. Harry hátra sem nézett, amint füle felfogta a halk, sóhajszzerű hangot. Utóbbi időben annyira izgalmon ment keresztül, nem csoda, ha a néma csendben is hangokat hall és elhagyatott magányában is ismerős képeket lát.

— Heinz... Heinz...

A hang egyre közelebb ismétlődik. Harry akaratlanul is hátrafordul. Tekintete két meleg kék szem, nyílt, egyenes nézésével találkozik. Szeme egy szőkehajú, fehérarcú, magas, nyúlónak alakon akad meg.

— Híddal Lehetséges? Eljöttél hozzám? Éppen most?

Az asszony közelebb lép. Fehér, puha keze végigsimít a férfi haján, homlokán.

— Milyen csodálatos hatású kéz — gondolja Harry és még mindig azt hiszi, hogy víziót lát — hogy leveszi a nehézséget az ember fejéről, hogy lecsillapítja a háborgó gondolatokat agyamban.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Svájc akarja megrendezni a téli olimpiát

(ZÜRICH.) A németek tudvalevőleg lemondottak a téli olimpia megrendezési jogáról s ebben a pillanatban nem lehet tudni, hogy a Nemzetközi Olimpiai Bizottság miként intézkedik: kinek ítéli oda a rendezés jogát? A svájci olimpiai bizottság erős propagandát fejt ki abból a

célból, hogy megbízást kapjon a téli olimpia megrendezésére. Ebben a törekvésében számít a többi európai államok támogatására is. (Nincs kizárva ilyenformán, hogy az 1940. évi téli olimpiai játékokat Svájcban rendezik meg.)

Eltemették Glanczmann Laci-t, az egykori MTK „Csöves”-ét

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.) Szomorú gyászt ül ennek a városnak sporttársadalma. Meghalt Glanczmann László, az egykori MTK félelmetes csatárjátékosa, akinél különben, gőlképesebbet, észszerűbbet azóta sem tudott nevelni Marosvásárhelyi futball-sportja. Glanczmann László másfél évtizeden keresztül tudta színvonalon tartani magát és játéktársaisal együtt azt a csapatot, amely messzire az ország határain, tündöklő eredmények sorozatát tudta felmutatni. Messzi a szülővárosától, Brassóban érte el fájdalmas végzetét ezt a kitűnő sportembert, ahol a mindennapi idegőrlő munka, a mindig harc és küzdelem lábában élő szívét tönkretette. Ott is adták át az örök pihenésnek Glanczmann Lászlót, Brassóban, messzi, nagyon messzi a nemrég elhunyt édes szülőktől, Marosvásárhelyen pedig a fájdalmas részvét hulláma csap át, mert egyik sportfia, akire büszke öntudattal tekinthetett, a korai elmúlás messzi hónapba költözött. Az idők végzeteszerű jele, 43 évvel lezuhanni és itt hagyni családot, testvért, rokont és az érte rajongók sokaságát.

Kolozsvár vasárnapi labdarugóműsora. A labdarugóalkerület vezetősége tegnap este a következőképpen állította össze Kolozsvár vasárnapi labdarugóműsorát: Nagypályán: d. e. fél 9 óra: Haggibbor-Napoca II. oszt. bajnoki, fél 11 óra: KMSC-Echo I. oszt. bajnoki, d. u. fél 1 óra: KAC-CFR I. oszt. bajnoki, fél 3 óra: KAC-UEC I. oszt. bajnoki.

Felhívás a KMSC labdarugóhoz! A KMSC vezetősége felhívja az összes játékosokat, hogy december 1-én, pénteken este 7 órakor jelenjenek meg a Marechal Pooh uca 25. szám alatt munkasíthomban tartandó szakosztályi értekezletre. Az első csapat vasárnap délelőtt fél 11 órakor az Echo-val játszik bajnoki mérkőzést, s erre a körülményre való tekintettel kéri a szakosztály az összes játékosok pontos megjelenését.

Jogos önvédelemből lőtte-e le az erdőőr a fatolvajt?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Egész Kalotaszeg hónapokig tárgyalta annak az erdei drámának részleteit, amely az év elején játszódott le a székelyi erdőben.

Mierloiu Ioan és Anca Ioan községi erdőőrök január 10-én hírt vettek, hogy a szomszédos falvak lakói fát vágnak a székelyi erdőben s utnak indultak, hogy a falopást megakadályozzák. Anca fejszével, Mierloiu pedig egy rozoga, ősi mordállyal fegyverezte fel magát, amelyhez csak egyetlen története volt. De ezzel is kioltotta az egyik fatolvaj életét.

Az erdőbe érve négy megrakott szekérrel találkoztak, amelyek már hazatérőben voltak Kalota felé. Megállásra szólították fel a szekerek tulajdonosait, akik azonban szembeálltak velük. Szekereikről lekapták fejszeiket és a két erdőőrt közrefogták. Ancának sikerült elszaladnia, Mierloiu azonban bent maradt a körben. Oldalt egy-egy fatolvaj — hátul is egy. Szemben vele pedig Popa Ioan fuvaros, aki elszántan közeledett fejszéjével Mierloiu

felé.

Az erdőőr megállásra szólította fel. Kétszer, háromszor is megismételte a felszólítást, de Popa csak közeledett. A szorongatott helyzetben levő erdőőr kezeiben elszűlt a fegyver s Popa halálos haslövessel összerogyott.

Mierloiu szándékos emberölésért, Ancát mint bűntársat állította az ügyész a büntetőbíró elé.

Mindkét vádlott azzal védekezett, hogy halálos veszedelemben forogtak. Mierloiu még azt is hozzátette, hogy ő nem akarta Popát agyonlőni, hanem csak megfélemlíteni, de amint oldalt nézett egy másik támadójára, a fegyver csöve feljebb irányult a földtől, ahová tartotta s a lövés így furta át az áldozat testét.

Saragea dr., a vádlottak védője, új tanukat jelentett be, köztük a zám-szentkirályi csendőrmestert is, akik Mierloiuinak ártatlanságát és a jogos önvédelem eseteinek fenforgását igazolhatják. A bíróság helyet adott Saragea dr. előterjesztésének s a bünt. pert február 2-ára elnapolta.

Németországban a háború ellenére, nem állt meg a sportélet. Berlinből jelentik: Az egyre nagyobb méreteket öltő tengeri-, légi- és szárazföldi háború ellenére, Németországban zavartalan sportélet folyik. Nemcsak a műsorba iktatott bajnoki versenyeket, hanem nemzetközi viadalokat is rendeznek. Most vasárnap a berlini Deutschlandhalle-ben a német-dán ökölvívómérkőzés zajlik le. Ugyanezen a napon Chemnitzben a német-szlovák labdarugómérkőzést játszották le. A következő héten a német ökölvívógárda Olaszországba utazik, hogy december 10-én az olasz válogatott ellen álljon ki. December 16-án pedig nagy nemzetközi atlétikai versenyt rendeznek a berlini Deutschlandhalle-ben. A versenyen Svédország, Magyarország, Hollandia és Dánia legjobb atlétait hívták meg.

A gyulafehérvári Kolping Legényegylet asztali teniszversenye. Gyulafehérvárról jelentik: A Kolping Legényegylet jóskiterült asztali teniszversenyt rendezett, amelyen a rendező egyesületen kívül a nagyenyedi Előre és Medgyesi TK versenyzői vettek részt. A csapatversenyt az Előre nyerte meg a medgyesi és gyulafehérvári csapatok előtt. Az egyéni versenyek eredményei: Férfi egyes: 1. Keresztes Előre, 2. Teleki Előre, 3. Hoffmann Kolping. Párosban: 1. Keresztes-Teleki Előre, 2. Hoffmann-Deák Kolping, 3. Kiss-Labud. A verseny sima lebonyolításáért Labud Lászlót, a Kolping szakosztályvezetőjét illeti elismerés.

Társaság

O A KAC si-szakosztálya szombat és vasárnap megismétli nagysikerű sikirándulását autóbusszal a Kisbánya-i havasokra. Az első csoport szombatán délután 3 órakor az Egyetem elől, a második csoport vasárnap reggel 5 órakor indul a Piața Unirii-ről.

Teke-sport

A kerületi szövetség elnöksége felkéri összes vezetőségi tagjait, hogy december 1-én, pénteken este fél 8 órakor tartandó ülésen pontosan jelenjenek meg.

Rádió

PÉNTEK, december 1.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Pontos időjelzés, vízállásjelentés. 13: Déli zene. Motzoi zenekar. 14: Hírek. 19:17: Lemezek. 19:50: Hírek. 20:20: Keringőlemezek. 20:35: Operalemezek. 22: Operalemezek folytatása. 23: Jazz-lemezek. 23:30: Hírek, majd hírek magyar nyelven. Könnyű zene. Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. — 13:10: Balalajkazené. 13:40: Hírek. 14:20: Katonazené. 15:30: Hírek. 17:10: Diákféltóra. 17:45: Hírek. 18:15: Szalonzene. 19:10: Sportközlemények. 19:20: Előadás. 19:50: Magyar nóták. 20:15: Hírek. 20:25: „Lakmé”, dalm. 21:25: Hírek. 22:50: Hírek. 23:30: Hanglemezek. 24:20: Ölgányzene. 1:05: Hírek.

Reuter jelenti:

(PÁRIS.) Délkelet-Franciaországban tegnap másfélórás légiradó volt.

(BRÜSSZEL.) Párisból délre két idegen repülőgép tűnt fel, amelyek a légvédelmi ágyuk tüzelésére Belgium felé vették útjukat és így tértek vissza kiindulási helyükre.

(LONDON.) A brit kormány rendeletére a nyilvános parkokat burgonyatelepékké alakítják át. E célra felajánlották parkjaikat az uralkodó és az ország főurai is.

(POZSONY.) A szlovák parlament tegnap megtartott ülésén megkezdte a kormány programjának vitáját.

(BERN.) Svájc és Franciaország között a kereskedelmi tárgyalások megszakadtak. A francia delegáció újabb utasítások beszerzésére visszautazott Párisba.

(BUDAPEST.) Az állami statisztikai hivatal kimutatása szerint a gyapjútermelés 5 és fél millió kilóról 8 millióra emelkedett, ami a behozatal nagyrésztét feleslegessé teszi.

(LONDON.) VI. György uralkodó tegnap a Buckingham palotában kihallgatáson fogadta Winston Churchill, aki beszámolt a tengeri helyzetről.

(LONDON.) Morrison közlekedésmegügyi miniszter az alsóház tegnapi ülésén bejelentette, hogy január 8-tól kezdve korlátozzák a Szigetországban a vaj- és szalonna-fogyasztást, amelyet fejenként és hetenként 4 unciában szabnak meg.

(VALPARAISO.) Az ország belsejéből tegnap heves földrengést jeleztek. A közelebbi adatok még hiányoznak.

(RIO DE JANEIRO.) A brazilai kormány elhatározta, hogy az USA-ból 6 első osztályú cirkálórt rendel meg.

Ma délután temetik el Bertók Sándornét, a rablógyilkos merénylet áldozatát

Mit mond a rendőrigazgató és mit állapított meg a boncolást végző szakorvos?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Bertók Sándor vasuti mérnök felesége kegyetlen gyilkosának kézrekerítésére a kolozsvári büntető osztály a legtüzetesebb nyomozást folytatja. Az eddigi adatok alapján meg is állapították a rablógyilkos személyazonosságát és csak napok, esetleg órák kérdése, hogy a gyilkos rendőrkézre kerüljön.

Kezdő gonosztevő

Amint utólag megállapították: kezdő gonosztevőről lehet szó, mert — úgy látszik — miután áldozatát meggyilkolta, már nem volt annyi ereje, hogy alapos kutatót rendezzen a lakásban. A tragikus sorsu uriaszony 2300 lej konyhapénzt, amelyet külön helyezett el, valamint két nagyértékű karperecet a rablógyilkos nem találta meg. Bertók Évikének is volt 600 leje külön elhelyezve, a gyilkos azt sem találta meg. Két perselyt azonban, melyekben egyházi jótékony célokra gyűjtöttek, a gonosztevő feltörte és tartalmukat magával vitte.

A tragikus sorsu Bertók Sándornét ma, csütörtökön délután 4 órakor temetik az evangélikus egyház szertartása szerint a házsongárdi temető halottas kápolnájából. A város lakosságának hangulatából ítélve, előreláthatólag hatalmas tömeg fogja utolsó útjára kísérni a bestiális gaztett szerencsétlen áldozatát.

A rendőrigazgató véleménye

Munkatársunk felkereste Ursu Victor büntető rendőrigazgatót, akinek véleménye szerint a rablógyilkosság a következőképpen történhetett:

— Nincs kizárva, hogy az elvetemdedt férfi nem azzal a szándékkal hatolt be a mérnök lakásába, hogy áldozatát meg is gyilkolja, hanem csak, hogy fenyegetésekkel pénzt csikarjon ki tőle. Ezt a feltevést alaposan alátámasztja, hogy a gyilkos nem vitt magával kést, vagy másnemű fegyvert. Az egyik nagy szakértelemmel és szak tudással rendelkező rendőrtiszt feltevése például az, hogy amikor a gyilkos pénzt követelt, az erős testalkatú mérnöknek valószínűleg szembezállhatott támadójával. A gonosztevő ekkor hirtelen a mellette levő asztalon levő kés után kapott és azzal előbb az asz-

zony torkát metszette át, majd ütőereit és végül valami tompa tárggyal fejbeütötte.

Az áldozat holttestét tegnap délután boncolták fel és amint dr. Kernbach Mihály egyetemi orvosprofesszor, a boncolást végző szakértő megállapította, a szerencsétlen asszony hosszabb ideig tusakodhatott állatias gyilkosával. Karján és teste egyéb részein a birkózásnak nyomai láthatók. A gyilkos valószínűleg le akarta teperni az erősen védekező nőt és közben torkonragadva, fojtogathatta. Miután nem bírt az erős testalkatú asszonnyal, fojtott gyilkos szerszámot reá.

Egész bizonyos, hogy a boldogtalan áldozat vére ellephette a gyilkos ruházatát, úgy, hogy a többiek között ez is bűnjel lehet ellene. Egész biztos ugyan is, hogy a ruhájára ömlött nagytömegű vért nem tudhatta könnyűszerrel eltávolítani. Eppen ezért ezután is felhívjuk a nagyközönség figyelmét arra, hogy a maga részéről is minden lehető eszközzel segítse elő a rendőrség nyomozó közegeit súlyos feladata teljesítésében.

Ujabb moratóriumkérés a kolozsvári törvényszéken

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap újabb moratóriumkérés futott be a kolozsvári törvényszékhez. Goldberger Ödönné bánffyhungyadi készruhákereskedő kért tartozásaira hathónapos haladékot.

A cég az idei év április havában 942.000 lej passzívával már kért és kapott moratóriumot, úgy, hogy ez a második moratóriumkérése. Jelenleg tartozásai 719.326 lejre rúgnak, amellyel szemben az aktívák összege 818 ezer lej.

A kolozsvári törvényszék a kérésnek elvben helyt adott, a hitelezők értekezletét december 7-ére, az érdeemben való tárgyalást pedig december 8-ra tűzte ki. A cég főbb hitelezői egyébként, a moratóriumkéréshez becsatolt nyilvántartás szerint, a következők: Lefkovits Jenő Szatmár 100.381 lej, Lefkovits Lipót Nagyvárad 159.335 lej, Brates S. A. R. Galati 70.682 lej, Sichermann Béla Bánffyhungyad 22.300 lej, Herschkovits Leib Nagyvárad 17 ezer 620 lej, Porgeszt Testvérek Kolozsvár 18.763 lej, ITO textilgyár Nagyvárad 10.080 lej, Friedmann József Nagyvárad 14.464 lej, „Terno” Kolozsvár 24.360 lej, Müller Iauchel Nagyvárad 88.405 lej, Schwartz Mór, Kolozsvár 75 ezer lej, Lefkovits Ignác Margita 40 ezer lej, „Texar” Kolozsvár 36.537 lej, Guth és Weinberger Kolozsvár 9566 lej.

Beiktatták tisztségébe a nemzetgazdasági minisztérium alminiszterét és vezértitkárát

(BUCURESTI.) (Rador.) Tegnap délelőtt történt meg a nemzetgazdasági minisztériumban Titus Popovici állam titkárnak, Gheron Netta és Iliescu vezértitkároknak ünnepélyes beiktatása. Az ünnepélyes beiktatáson résztvettek a minisztérium összes tisztviselői. Constantin Angelescu miniszternek bemutatták a minisztérium összes tisztviselőit, ami után Fataianu a tisztviselői kar nevében biztosította úgy a minisztert, valamint a vezértitkárokat a leghűségesebb, lelkiismeretes munkájukról és támogatásukról.

Nagyszabású ünnepségek lesznek december 1-én az egész országban

(BUCURESTI.) (Rador.) Holnap, december elsején, az egyesülés évfordulója alkalmából nagyszabású ünnepség lesz Gyulafehérváron. Istentisztelet fogja bevezetni az ünnepséget, amelyen a kormány több tagja is megjelent. A Caragiale színházban diszgyűlés lesz, amelyen dr. Vaida-Voevod Sándor, a képviselőház elnöke, dr. Victor Moldovanu, a NUF vezértitkára, Giurescu professzor, a NUF szervező minisztere és dr. Dragomir Silviu kisebbségi miniszter fognak ünnepi beszédet mondani. Délben társasbéd lesz. Az ünnepségekkel kapcsolatosan Ion Arion, a román nemzet egyik mártírjának, aki elsőnek harcolt Erdélynek a régi királysággal való egyesítéséért, lelki üdvéért külön istentiszteletet fognak tartani.

A december elsejei ünnepet méltó ke retek között fogják megtartani Kolozsváron, Erdély fővárosában is. A Cuza Voda téren lévő ortodox székesegyházban december elsején, pénteken 11 órakor ünnepélyes istentisztelet, Te Deum lesz, amelyen az összes katonai és polgári hatóságok, közintézmények vezetői és képviselői a NUF szolgálati egyenruhájában fognak megjelenni.

Délután fél 4 órakor a Román Nemzeti Színházban lesz ünnepély, amelyet az egyesülés napjának emlékére az Astra román kulturális egyesület rendez. Ezen az ünnepségen szintén megjelennek az összes katonai és polgári hatóságok, valamint intézmények vezetői.

A cluji uriközönségnek egyetlen
szórakozó helye az ujjonnan nyílt

„EUROPA”
kávéház • és • étterem

ahol a tisztelt vendégeinknek elsőrangú konyha és különböző fajtá-
rokat szolgálja ki Jancsi tulajdonos, a „Bucuresti” étterem volt vezetője.
A zenét a kiváló

László Jenő és jazz-zene-kara szolgáltatja
◆ Vacsora után minden este tánc! ◆

Nagyfontosságú egyházi és iskolai kérdésekről tanácskozik vasárnap az unitárius Egyházi Főtanács Dr. Varga Béla püspök jelentésben ismerteti az egyházi és iskolai kérdéseket

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az unitárius egyház legfőbb képviselői szerve, az egyházi Főtanács december 3-án tartja évi ülését az unitárius kollégium disztérmeiben. Az egyházi Főtanács megnyitását követően dr. Varga Béla püspök felszenteli az új lelkészeket ünnepélyes istentisztelet keretében, ezután az Erdély minden részéből összegyűlekezett főtanács tagok foly-

tatják tanácskozásukat. A tanácskozá-
sok tárgysorozata a következő:

1. Elnöki megnyitó. 2. Főtanács meg-
alakulása, új egyházi tanácsosok eskü-
tétele. Bizottságok kiküldése. 4. Tárgy-
sorozat megállapítása. 5. Osváth Ár-
pád f. ü. gondnok megerősítése és es-
küdtétele. 6. Felszentelendő lelkészek
bemutatása. 7. T. b. címek adományozá-
sa. 8. Jelentés dr. Kiss Elek dékán és

dr. Gáll Kelemen f. ü. gondnok lemondá-
sáról, az állás betöltése, illetve ez-
iránti intézkedés. 9. Évi jelentések.
10. E. K. Tanács külön jelentései és
előterjesztései. 11. Tanügyi jelentések.
12. Teológiai tanári állás betöltése.
13. Választások: főtanács, bírósági és
bizottsági tagságokra, teológiai dékán,
jogtanácsosi, székelykeresztúri iskola
felügyelő gondnoki, székelykeresztúri
főgimnázium igazgatói állásra, jószág-
felügyelői, jogügyi, pénzügyi bi-
zottsági elnökségekre. 14. Javaslat a
jószágfelügyelőiség átszervezése, gaz-
dasági előadói állás és tisztviselők ka-
tegorizálása tárgyában. 15. A Szer-
vezeti Törvény módosítására, illetve
kiegészítésére vonatkozó javaslatok.
16. A nyugdíjszabályzat több szaka-
szára beadott módosító javaslatok. 17.
Számadások. 18. Összesített vagyon-
mérleg. 19. Testületek és egyesek ké-
relmei és indítványai, ezek között az
1938. októberi Főtanács jegyzőkönyvé-
re, dr. Elek Domokos e. főgondnok és
dr. Ferenczy Géza t. b. főgondnok
személyére, szörványok beosztására,
egyházközösségek kölcsönös biztosításá-
ra stb. vonatkozó beadványok és indit-
ványok. 20. Felelőbeszések. 21. Költség-
vetések. 22. Segélyalapok felhasználá-
sa. 23. A jövő évi Főtanács idejének
megállapítása.

A Főtanács ülésének legkiemelke-
dőbb pontja dr. Varga Béla püspök
jelentése lesz, amelynek keretében be-
számol a főpásztor az összes egyházi
és iskolai kérdésekről. Nagy érdeklő-
dés kíséri a tanügyi bizottság jelenté-
sét, amelyben a teológiai akadémiáról,
a főgimnáziumokról, a bakkalaureatu-
si vizsgák eredményéről, gazdasági is-
kolákról, elemi iskolákról számol be.
A Főtanács ülésével kapcsolatban ha-
gyomány szerint, ezután tartja ülését
december 2-án délelőtt az egyetemes
Unitárius Lelkészgör, majd a Tanítók
Egyesülete ülésezik. Ugyancsak
december 2-án, szombaton délután ke-
rül sor az Unitárius Irodalmi Társaság
valamint a Dávid Ferenc Egylet köz-
gyűlésére. Este 8 órakor pedig ünne-
pélyes templomi hangverseny lesz.

Vasárnap délnél, a Főtanács ülésé-
nek szünetében a kollégium tornater-
mében közeled lesz a Főtanács tagjai-
nak részvételével. Az ebéd Kovács
Lajos brassói esperes mond beszédet a
Berde-serleggel.

Erdekes gazdasági statisztika

(BUCURESTI.) (Rador.) Az 1939. évi
november 22-ig 576.180 tonna export-
árut kötött le szállítás végett a Nem-
zeti Szövetkezeti Intézet. Ebből a
mennyiségből 125.000 tonnát Németor-
szágnak, 65.000 tonnát Angliának, 10
ezer tonnát Olaszországnak, 7180 ton-
nát Svájcnak már le is szállítottak. Az
idei termésből 72.496 vagon
buzát gyűjtött össze értékesítés végett
a Szövetkezeti Központ a termelőktől.

Meghalt Anglia leg- népszerűbb komédiása

(LONDON.) Tragikus körülmények
között halt meg Lew Lake, Anglia nép-
szerű komikusa. Nem volt színész, aki
erősebb tapsokat kapott volna, mint ő,
amikor az operett-színpadokon egy-
egy híres dalát elénekelte. Mindenki
ismerte. Utánozták a gesztusait, hang-
ját és a modorát. Noha 65 esztendő-
s volt, még mindig „dolgozott”. Az
utóbbi hetekben azonban annyira le-
gyengült, hogy képtelen volt szín-
padra lépni. Tegnap este már tudta,
hogy nem fog sokáig élni.

— Nagyon kérlek, — szólta a fele-
ségének — nyisd ki a rádiót. Hallani
akarom „azi” a dalt...

A rádió a Collins Music Hall szin-
padán előadott híres dalt, My Pal
Jerry-t közvetítette. Ez volt az öreg
színész híres slágere.

— Hallani akarom még egyszer, —
motyogta — legalább még egyszer.

A rádió harsogott, a vén komédiás
szeme tágranyílt, miközben a kezét
összekulcsolta a mellén. Mikor a dal
véget ért, nagyot sóhajtott — meg-
halt.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ARANK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelzés és címmelküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózott jelzés leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznapli megjelenésre csak délután 10 óráig veszünk fel.

VILLANYONDOLÁS külföldi módszerrel és szerekekkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lej. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliánst és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyveskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2683)

SCHIMBÁSLOVAK Háránál kaphatók. Str. Băii Simeseni, Telefon: 36-23. (2935)

OLCSÓ TŰZIFA • PERIS

eladja Státus erdőben termelt prima száraz hasábos fát. Egy 81 980 lej. Ugyanez 1000 kgr. vágva 690 lej telepen átvéve. Str. Gării 19-a. (8857)

VILÁGOS háló és könyvszekrények eladók. Piața Unirii 7., első emelet, Apartement 4. Megtekinthető 11-1 óráig. (7694)

ÖCSKARUHAKÉRT legtöbbet fizetek. Grünfeld, Piața Unirii 18. (8096)

ELADÓ zongora. Cím a kiadóban. (8241)

ÖCSKARUHAKÉRT legtöbbet fizetünk. Str. Memorandului 4. (8280)

ELADÓ két darab villanymotor, egy centrifugál szivattyú és egy kis főzőkémence, Str. Cloșca 8., Telefon: 30-44. (8291)

VÖRÖS róka gallérok hétszáz lejtől Nagy szücsnél, Select mozi udvarán. (8310)

JÖMENETELŰ korcsma eladó. Cím a kiadóban. (8319)

ÖCSKARUHÁT, férfi és női télikabátokat veszek, eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (8326)

Szép női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a

„POPULAR“-ban

vásárolhat.

Calea Regele Ferd. No. 10. Az udvarban.

ÉKSZEREKET, ezüstöt, valódi szőnyegeket Wallerstein vásárol. Str. Ciemen-ceanu 7., Tűzoltókkal szemben., Telefon: 33-14. (8337)

JÖLBEVEZETETT kávéház a központban eladó. Cím a kiadóban. (8342)

GYÜMÖLCSFÁKBÓL, rózsákból, bírs- kőrtékből, lugasszőlőkből friss szállít- mány érkezett Griger műkertészetbe. C. Regele Carol II. 37. (8362)

ZEPHIR kályha 4 csöves eladó. „Folio“ S. A. Str. Regina Maria 16. (8363)

EGY jó állapotban levő Yost írógép eladó. Cimeket „Írógép“ jelígre. (8366)

EGY dupla cilinderes körkötőgép új állapotban eladó. Cimeket „10.000“ jel- ígre. (8367)

KERESEK azonnalra jókarban levő nagy konyhaszekrényt. Cím: Str. Rudea- nu 1-b., apart. 3. (8358)

VESEK tiszta fehér és színes rongyo- kat, selyem hulladékokat, használhatat- lan selyem harisnyákat, különként fize- tem. Pap, Cal. Decebal 33. (8372)

Tűzifa

prima száraz bükk és hántott legolcsóbb napi árban vágva és ölenként házhoz szál- litva kapható. **NEGREA VASILE** Te- lefon: 1681. Str. Moșilor 98. (8396)

SZILSKIN női bunda olcsón eladó. Fehér József szücsnél, Str. Matei. (8386)

PIANINÓ bérbeadó. C. M. Foch 17. em., jobbra. (8387)

ELADÓ szalonpatefon, női és férfika- bátok, sport gyermekocsi, citara. Str. Avram Iancu 24. (8392)

ELADÓ közvetlenül P. Unirii mellett főúccán családi ház. Kizárólagos megbi- zott dr. Jónás, Str. I. Maniu 10. (8404)

VARRÓGÉP, két új férfiöltöny eladó. Croitoria Cosma, Str. Saguna 15. (8409)

Feleség

A legújabb Bókay-vígjáték a hétfő esti bemutató óriási sikere után tovább is a legnagyobb érdeklődés mellett kerül színre. Szinte példátlan az az általános elragadtatás, amellyel a közönség a Feleség minden egyes elő- adását végig tapsolja. A Feleség nagy- szerű előadása, elsőrendű szereplői és

a szerző személyes rendezése fővárosi nivóra emeli ennek a pompás vígjáték- nak kolozsvári előadásait. A Feleség című újdonság ma este és vasárnap délután hat órákor szerepel a színház műsorán, a premier nagyszerű szerep- osztásában.

Piros bugyelláris

Az elmúlt színiévedben a színház igazgatósága, a közönség általános megelégedésére nagy sikerrel és széles körű érdeklődés mellett újította fel a magyar népszínművelődés legkiválóbb alkotásait. A vén bakkancsos és fia a huszár, A csikós és a Gyimesi vadvirág hatalmas sikerei után a kö- vetkező népszínmű felújítást pénteken este tartja a színház. Ez alkalommal Csepreghy Ferenc gyönyörű zenéjű érdekesítő szövegű darabja, a **PIROS BUGYELLÁRIS**

kerül színre. A Piros bugyelláris azok közé a népszínművek közé tartozik, amelyeket minden egyes előadásuk alkalmával zsufolt házak mellett ját-

szanak a színházak. Ennek a sikernek titka az a lebilincselően romantikus és izgalmas téma, amelyet a szerző szin- padra visz. Nálunk a Gróf László ren- dezésében és Stefanidesz József ve- zénylete mellett színrekerülő Piros bugyelláris főszerepeit Stefanidesz Ili, mint vendég, továbbá Kőszegi Margit, Czopán Flóri, Tóth Elek, Ditrói P. Béla, Deéry Jenő, Borovszky Oszkár, Réthelyi Ödön, Fülöp Sándor, Csengeri Aladár stb. alakítják, akik jobbnál- jobb szerepeikben fogják sikerre vinni ezuttal is a Piros bugyellárist.

Sombaton és vasárnap este is a Piros bugyelláris kerül színre.

INGATLAN

HÁZHELY 750 négyzetméter tordai- uton eladó. Információk: Str. Pieziș 21. (8238)

BÉRHÁZAK, villák, családi házak, üres telkek a város különböző részein eladók. Mediana ügynökség, Piața Unirii 11. (7998)

ELADÓ 980 nm. villatelek Andrei Mu- resan. Érdeklődni Teleky Iosif, Str. Bi- serici No. 2. (Mănăstur.) (8313)

SÜRGŐSEN ELADÓ: Olujon 1 bérház főúccában. 2 hold gyümölcsös, 3 szobás vikend házzal. Egy háromszobás, jó villa 3400 négyzetméter területtel. Megbizott: Dr. Veress Pál, Moșilor-ut 25. (8324)

HÁZHELYET keresek megvételre. Ajánlatokat 21-17 telefonon, vagy írásban kiadókba „Zenobia“ jelígre. (8334)

KÖZPONTBAN házrész eladó. Ért.: C. Reg. Ferdinand 3. Ernyőüzem. (8318)

DERMATÁSOK különös figyelmébe! Eladó Ház Str. Constanța 26. szám alatt. Lakható és szép telek. (3061)

1180 négyzetméteres ház hely, javítóin- tézet mellett eladó 110.000 lejért. Két par- cellára is felosztható. Dr. Ligethy, Reg. Ferdinand 40. (3062)

VASUTÁLLOMÁS környékén családi ház szép telekkel 520.000 lejért eladó. Dr. Ligethy, Cal. Reg. Ferdinand 40. (3060)

SAROKTELEK villanegyedben eladó. Ért.: Str. Juleu Cezar 14. (3066)

ÁLLAST KERES

SZALONPAPIR frezrolást vállal Str. Barițiu 12. (8239)

MEGBIZHATÓ gyermekszerető nevelő- nő magyar, román nyelvtudással elhelyez- kedést keres. Cím a kiadóban. (8380)

OLCSÓN, csinosan varrok női ruhát. Házhoz is megyek. Str. Cicio Pop 124. (8385)

MEGBIZHATÓ fiatal leány román, né- met, magyar nyelvtudással, zongora tan- tással elhelyezkedést keres gyermek mel- lett. Cím a kiadóban. (8381)

ÁLLAST KAPHAT

MINDENES szakácsnőt keresek azonnal- belépésre. Cím a kiadóban. (8245)

KERESEK lehetőleg négy középiskolát végzett fiút kelmefestő tanulónak. Czink. Str. Gen. Poetas 5. (8269)

BIZTOS PÉNZMEGTAKARITÁS

Ha szövet, vászon, damaszt, dftin, de- jalin és más textil áru szükségletét nálam szerzi be. Cal. Reg. Ferdinand 75., udvarban. Apart. 2. (8371)

IZRAELITA nevelőnő, jómegjelenés- sel keresünk szigorú ortodox házba Arad- ra. Cím: Blum, Park szanatórium, emelet 9. szoba. (V 8305)

ÜGYES gyermekszerető leányt keresek. Str. Paris 50. (8332)

KIFUTÓFIU felvétetik: Mercantil, Str. Berde 2. az udvarban. (8331)

ASZTALOSGEDEKET fakoporsó ké- szítésben jártast azonnal felvesz Szóts Déva. (V 3058)

ÜGYES kifutófiát „Stella“ kalapsza- lombá felveszünk. Str. Memorandului 4. udvarban. (8356)

FÉNYKÉP nagyító retusort és fénykép nagyításhoz értő laboráns keresünk. „Foto Royal“. Str. Cipariu 1. (8371)

ASZTALOSGÉD fiatal, aki festett bútormunkában jártas, felvétetik. Calea Victoriei 25. Nemes. (8361)

BEJÁRÓNÓT keresek azonnalra. Cal. Moșilor 23., hátul az udvarban. Jelent- kezni délelőtt 11-től, délután fél 4-ig. (8364)

FIATAL bejárónót keresek félnapra Str. Memorandului 4. Virágüzlet. (8369)

EGY ügyes mindenes szolgál, aki par- kett kezeléshez ért, azonnal felvétetik ugyanott egy mindenes nő egész napi konyhai munkára felvétetik. Str. Flo- rilor 19. Jelentkezni délután 2-4-ig csü- törtök és péntek. (8376)

HÖLGYEK FIGYELMÉBE! Szíves tu- domásukra hozom, hogy hölgyfodrász- üzletet nyitottam, melyben bukaresti szisztémre, elsőrendű kiszolgálást vég- zünk. Str. Dacia 4., Domus palotával szemben. Szíves pártfogást kér Salo- n Tereza. (8377)

VEGYÉSZMERNÖK kerestetik azonnali belépésre, egy alakulóban levő vegyigyár- ba. Ajánlatokat „Tapasztalt“ jelígre Ru- dolph Mosse Cluj, kérünk. (8377)

ÜGYES tiszta bejárónót keresek. Ber- náthné, Cal. Marechal Foch 59. (8378)

BEJÁRNI keresek 15 éves leányt ke- vés munkára. Ludmanné, Str. Andrei Muresan 17. (8383)

KIFUTÓLEÁNYT fizetéssel felvesz „Speranta“ kalapüzlet, Str. Matei 2. — Ugyanott vaskályha eladó. (8384)

HÖLGYFODRÁSNŐ, aki manikűröz is felvétetik Ambrusnál, Str. Gh. Sion 4. (8393)

ÜGYES bejárónót, vagy cselédeányt azonnalra felvesz Tokayer, Cal. Traian 9. (8397)

CUKORKAUZLETBEN jártas kisasz- szonyt felvesz Bombonaria Grill, Str. Reg. Maria 48. (8411)

ÜGYES kifutófiát felvesz Farkas, Str. Gh. Sion 2. (8395)

BEJÁRÓNÓT és kiszolgálónót felvesz Str. Saguna 4. (8401)

KÉT ügyes kiszolgálókisasszonyt kere- sek, harisnyaszemfelszedők előnyben „Eleganta“, Str. Reg. Maria 46. (8402)

PERFEKT szobaleányt felveszünk. Len- gyel szanatórium. (3064)

KERESEK önállóan dolgozó ügyes var- róleányt azonnalra. Salo. Breslau, Str. Memorandului 12. (8408)

KONFEKCIÓ szabósághoz kézimunkás- nők felvétetnek. Cal. Reg. Ferdinand 125. (8410)

KÜLÖNFELEK

IZLETES házikoszt abona, ebéd, va- csora 700 lej, menü 3 fogás 18 lej. Str. Kogălniceanu 8., földszint a. 7. (2987)

TŰZIFA elsőrendű olcsón megrende- lhető. Primaria trafikban. (8063)

ELVESZETT Nemes Ludovic névre szóló Livret Militar, személyazonosság- bicikli permisz, kérem megtalálóját szí- veskedjék Bognár és Szántó céghez be- adni jutalom ellenében. (8398)

OKTATÁS

ANGOL, spanyol órákat adok és szak- fordításokat válllok. Str. Romei 36. (8210)

GYORSÍRÁST, román, magyar, német nyelveken rövid idő alatt garanciával tan- itok. Str. Vladimirescu 17. em. 14. (8390)

Ha olcsón és jól akar mulatni, jöjjön az

EDISON PALAIS DE DANSE

ragyogó decemberi műsorát megnézni.

SZABÁSZATI és varró tanfolyamot nyitok, jutányos áron tanítok, jelentkezni 1-ig. Kálmánné, Str. Barițiu 20. (8323)

KOZMETIKAI kiképzés „Bote“ kozme- tikában. Cal. Reg. Ferdinand 34. II. Tel.: 20-11. (8388)

KIADÓ LAKÁS

GYÁR, műhely, raktárhelyiségek ki- adók. Érdeklődők címet „Iparárammal“ jelígre kiadókba kérem. (7564)

2 SZOBÁS garzonlakás fürdőszobával kiadó december 1-ére. Str. Regina Maria 5. szám. (3007)

BUTOROZOTT szoba kiadó, butorok, kabátok eladók. Str. Duca 7., em. 10. (8318)

KIADÓ két szép különbejáratú földszí- ni butorozott szoba vízkagylóval. Str. Cons. National 3., Főpostánál. (8338)

KÜLÖNBEJÁRATU napos szoba 1-2 személynek kiadó, ugyanott prima 2x3 perzsaszővőszék, próbababa, mosdószer- viz, dobkályha stb. eladó. Piața Mihai Viteazul 25., em. ajtó 3. (8357)

EGY szoba, konyha komfort kerti lakás kiadó 1750 lejért azonnal. Cal. Marechal Foch 79. (8359)

KÜLÖNBEJÁRATU szoba olcsón kiadó. Str. Subdeal 12. (8360)

DERMATA közelében Str. Preotul Op- ris 5. szám azonnalra kiadó egy szo- ba külön és szoba, konyha, terraszi ki- öm. Értekezni Str. Preotul Opris 3., háztulajdonosnál, vagy házfelügyelőnél, Str. Rudeanu 1. (8365)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszobával nyíló, napos villában kiadó. Telefon: 20-93. (8378)

3 SZOBÁS komfortos villa kiadó azon- nalra. Bonbonaria Str. Regina Maria 34. (3057)

EGY szoba, konyha kiadó. Str. Avram Iancu 30. (8374)

GARÁZSNAK, műhelynek alkalmas hely lyel 2 szobahelyiség kiadó. Str. Regele Carol II. No. 77. Erd.: Str. Regina Ma- ria 19., Lébernél. (7375)

KIADÓ szép butorozott szoba szuterin- ben. Str. Regală 19. (8379)

KIADÓ azonnalra 3 üres szoba. Calea Moșilor 17. (8382)

BELVÁROSI villában 2 szobás, komfo- tos lakás január 1-re kiadó. Sebestyén, Str. Măloasă 5-d. (8389)

ÜRES szép szoba, fürdőszoba használa- tal kiadó. Str. Iuliu Maniu 22. Káhn. (8394)

BUTOROZOTT szoba fürdő használa- tal, különbejáratú, villanegyedben ki- adó. Str. Budai Deleanu 13. (8400)

CSINOSAN butorozott szoba kiadó. Str. O. Goga 1. (8408)

LAKÓTÁRSAT keresek butorozott szo- bába. Cal. Victoriei 58., ajtó 2. (8405)

UCCAI 2 szoba, konyha és 1 szoba ki- adó december 1-re. Str. Prof. Marinescu 11. (8406)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszobával Dermata közelében kiadó. Str. Mărășesti 25. ajtó 9. (8407)

LAKÁST KERES

KERESEK azonnalra két személynek központi új villában fürdőszobával buto- rozott szobát. Cimeket a kiadókba „M“ alatt. (8391)

KERESEK azonnalra 2 szobás, komfo- tos, modern lakást Magyar Színház köze- lében. Cimeket a színházhoz kérek. (3063)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtök este fél 9: **Feleség**. (Bérletszü- netben.)

Péntek fél 9: **Piros bugyelláris**. (Csepreghy hallhatatlan népszínműve, teljesen új betanulásban, új kiállításban. Stefani- desz Illy vendégfelléptével. Rendező: Gróf László. Tóth Elek, Réthelyi Ödön, Kőszegi Margit, Borovszky Oszkár, Fülöp Sándor, Ditrói P. Béla, Sze- ndrey Mihály, Csengeri Aladár, Raj- nay Sándor, Szentes Ferenc, stb. fel- lépésével. Premier bérlet 14.)

Szombat d. u. 4: **Tul a Nagy Krivánon**. (Ifjusági előadás kizárólag az iskolák részére. A pénztár nem ad el jegyet)

Este 9: **Piros bugyelláris**. (Rendes bérlet 14. irodalmi bérlet 8. szám.)

Vasárnap d. u. 3: **Tul a Nagy Krivánon**. (Olcsó helyárakkal.)

Délután 6: **Feleség**. (Ötödször.)

Este 9: **Piros bugyelláris**.

Hirek

NAPTÁR. 1939. December 1, Péntek.
Róm. kat.: Elegy pk. Prot.: Elza.
Ort.: Pr. Naum. Izr.: 19 Kiszlev.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JOESTÉ!

A HEGEDŰ NEM SZERETI A KÁVÉT...

Az egyik híres hegedűművészt uzsonnára hívta meg egy londoni bankár, aki megdöbbenve állapította meg a művész megjelenésekor, hogy a művész nem hozta magával a hegedűjét.

— De hát az Istenért, hol hagyta a Stradivariusát? — kérdezte csodálódottan a házigazda.

— Otthon — felelte a művész. A hegedűm elnézést kér, de nem szereti a kávét...

JOGI KÉRDÉS

A fiatal Arisztid gróf jogot tanul. Apja gyakran intéz hozzá jogi kérdéseket.

— Mond kélek — kérdi tőle egyik alkalommal — mi a büntetése annak, aki először követ el rablójelkosságot?

— Felakasztják.

— És aki másodszor, kélek?...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Nov. 25-én, szombaton reggeltől december 2. szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: dr. Hintz Unirii-tér, dr. Halász Guza Vodă-tér, Flohr József Reg. Ferdinand-ut, Diana N. Jorga-ucca.

Izabella,

az Elit közönség pszicho-grafológusnője hazaérkezett külföldi útjáról és fogad. Kolozsváron, str. ILE MACELAR 9. sz. - Belügyminiszeri engedély. CSODALATOS, IGAZI LELKI-KLINIKA. Vidékre levélben válaszol.

— Orvosi hír. Dr. Katzer Ödön belgyógyász hazaérkezett és ismét rendel. Cluj, Piața Mihai Viteazul 40. Röntgen, Electrocardiograph (szív) felvételek. Telefon: 14-35.

— Halálra sebezte az erdőort a véledentől elültetett fegyver. Cernautiból jelentik: Dionisie Chitala, Camena községbeli (Cernautmegye) erdőőr szokásos útja befejezése után hazafelé indult. Menetközben megbottlott, fegyvere elültet és a kiróppentő golyó összeroncsolta beleit. Beszállították a kórházba, ahol kiszzenvedett.

— Tarzan-láz az egész világon. Erdékes hírt olvastunk néhány nappal ezelőtt a külföldi lapokban. Newyork, London és Páris egyidejűleg mutatták be JOHNNY WEISSMÜLLER, egykori uszóbajnok legújabb filmjét: TARZAN és FIA. Az emberek valóságos megostromolták a mozgókat jegyek miatt. Nem is csodálkozunk — írják a külföldi lapok — ezen a tényen. A mai élet borzalmas nehézségei elől az emberek a fantázia világába menekülnek, hol nincs tank, nincs Maginot és Siegfried vonal, nincs repülőgép és ágyú. Primitív, boldog földi lényeket láté filmben maga előtt a néző, akiknek fogalmuk sincs a civilizáció borzalmairól és előnyeiről. Ezért írják a lapok egyöntetűen, hogy valóságos TARZAN-LÁZ fogta el az embereket. E film minden képletet felülmutat izgalmas cselekményével, ötletes fordulataival JOHNNY WEISSMÜLLER, MAUREEN O'SULLIVAN és a kis JOHNNY SHEFFIELD főszereplők teljesítményeivel. A film mai kezdettel kerül a SELECT mozgóban bemutatásra.

— Halálra gázolta a vonat. Nagyváradról jelentik: Turcu Moise 42 éves Tenke községbeli lakos, a Várad és Belényes közötti vasutvonal mellett haladt, hogy a vasut mentén levő földjeit megmunkálja. A Várad felé közeledő motoros vonat a sínek között érte el a figyelmetlenül haladó gazdálkodót, akit borzalmas módon halálra gázolt. Az ügyben megindult a vizsgálat.

Letartóztatásban maradnak a kolozsvári üzletek fosztogatói

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Ez év szeptember havában több betörést követtek el Kolozsváron. Kifosztották többek között Crisan Ioan és Fischbein Erzsébet ruhaüzleteit is, súlyos károkat okozva a kereskedőknek. A rendőrség hamarosan kézrekerítette a tetteseket, Bálint Árpádot és tizenegy társát, akik azóta vizsgálati fogságban ülnek. A királyi ügyész elkészült a vádirattal s a betöréssel vádolt bűntársak most azt kérték a törvényszék-

től, hogy helyezze őket ideiglenesen szabadlábra. Tegnap foglalkozott ügyükkel a vádtanács, amely további fogvatartásukat határozta el. A bűntársak közül csak Kovács Ferencsel szemben szüntették meg a vizsgálati fogságot. Itt említjük meg, hogy a királyi ügyész a lopott tárgyak megvásárlása miatt orgazdaság címén vádat emelt Horváth Györgyné, Orbók Márta, Doroftein Valéria és Zoltán Katalin ellen is.

KARÁCSONYI SPORT-VONAT BUDAPESTRE

Utlevél nélkül!

Az utazáson mindenki részt vehet. Beiratkozáshoz csak egy személyazonossági igazolvány szükséges.

A KÜLVONAT CLUJRÓL DECEMBER 26-ÁN reggel 10.15-kor indul, Budapest Nyugatra érkezik aznap 23 órakor. Budapestről visszaindul január 2-án reggel 6.30, Clujra érkezik 20.45 órakor.

AZ UTAZÁS ÁRA 2150 LEI személyenként, oda-vissza, számított III. oszt. vagonokban. Gyermekeknek 10 évig 1350 lej. **ÉTKEZŐKOC SIT** is csatolunk a karácsonyi sportvonathoz. A budapesti szálloda és ellátás költségei leiben fizethetők:

BEIRATKOZÁSNÁL SZÜKSÉGES SZEMÉLY ADATOK:

1. Az utas neve, 2. foglalkozása, 3. lakcime, 4. születésének helye és éve, 5. személyazonossági igazolványának száma, 6. hol fog megszállni Magyarországon (város, ucca és ki-nél), 7. Ki fog-e szállani Csabán, Mezőturon, Szolnokon, Cegléden, vagy Pestig megy, 8. és ki kell fizetni a teljes részvételi díjat. **VIDÉKIEK:** fenti adatokat levélben is közölhetik, a pénzt peddig postautalványon küldhetik be.

Beiratkozási határidő: December 16-án estig.
Kizárólagos beiratkozási helyek:

Wagons Lits / Cook | ECONOMIA

Menetjegyiroda,
Cluj, P. Unirii 18

Menetjegyiroda,
Cluj, P. Unirii 23.

— **DECEMBER 18-ÁN LÉP ÉLETBE AZ ÁLLAMVASUTAKNÁL A TÉLI MENETREND.** Bukarestből jelenti a Rador: A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy december 18-tól kezdve életbelépteti az új vasúti menetrendet, amely úgy a személy, mint az áru és podgyászszállítás tekintetében a tél egész folyamán érvényben marad.

— **Gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát.** Nagyváradról jelentik: Petre Cearnau 43 éves Ciheiu községbeli lakos a Félix-fürdő közelében lévő erdőben felakasztotta magát. A megindult vizsgálat megállapította, hogy tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

— **ÚJ HELYSÉGBE KÖLTÖZÖTT AZ ÁLLAMI JAVAK LETÁRMINISZTERIUMA.** Az állami javak leltárminiszteriuma közli, hogy hivatalos helyiségeit a miniszterelnökségről a Bulevardul Dacia 34. szám alá helyezte át. Telefon száma 2-39-70. A vármegyei prefekturák és a polgármesteri hivatalok megbízottai a miniszterium fenti új címére jelentkezzenek. Ugyanerre a címre küldendők az állami javak leltárminiszteriumához intézett megkeresések és levelek is.

— **Halálraítéltek két lengyelt.** Varasóbból jelenti a Rador: A DNB jelenti, hogy a brombergi törvényszék két lengyelt ítél halálra, akik a vád szerint két németet meggyilkoltak. A törvényszéki tárgyalás során megállapították, hogy csak Bromberg környékén 1200 német származású egyént öltek meg, akik között igen sok volt a nő, gyermek és agg.

— **Karácsonyi vásárt rendez a Magyar Lutheránus Nőegylet** december 8-án, 9-én és 10-én az Unitárius Nők Szövetsége, Cal. Marechal Foch 10. sz. I. emeleti termében. A kiállítást december 8-án, pénteken déli 12 órakor Moll Elemérné nyitja meg. A bazár, melyen kézimunkák, művészi kivitelű gyermekjátékok, iparművészeti tárgyak stb. kerülnek eladásra, 10-én, vasárnap délután 2 órakor zárul. Állandó hideg buffet, délután tea.

— **Tízezer ember nézte meg eddig ROBERT DONAT mesteri alakítását az „ISTEN ÖNNEL TANÁR UR” (Goodbye Mr. Chips) aranyéremmel kitüntetett remek filmében.** De legalább ugyanannyi azoknak a száma, akik még nem látták és valósággal megostromolták a SELECT és URANIA mozgókat igazgatóságát, hogy okvetlenül szerezzék meg a filmet még egy néhány napra. Hiszen százával vannak olyanok is, akik másodszor és harmadszor is meg akarják nézni ezt a nagy szerű előadást. Az igazgatóság, melynek a mozilátogató közönség kívánsága parancs, újabb óriási áldozatokat hozott és így nagy nehézség árán sikerült még néhány napig városunkban tartani „ISTEN ÖNNEL TANÁR UR” filmjét, melyet most az URANIA mozgó fog rövid ideig vetíteni. Felhívjuk a figyelmet ezen öröndetes tényre, mert így alkalma nyílik mindenkinek egész olcsó helyáron meglekinteni JAMES HILTON közsírmert regényének csodásan szép filmváltozatát. ISTEN ÖNNEL TANÁR UR vasárnapig bezárólag fut az URANIA MOZGÓ-ban.

Előadás a rádióban az árdragítókrol

(BUCURESTI.) (Rador.) Petre Georgescu tábornok, az árdragítás megfigyelésére alakult bizottság főbiztosa, a nemzeti gárdák parancsnoka tegnap este előadást tartott a rádióban. Ennek folyamán felhívta a közönséget a kormány munkájának támogatására.

— A kereskedelemnek élni és fejlődni kell — mondotta — és nekünk kötelességünk azt segíteni. Elszánt ellenségei vagyunk azonban a szivtelen árdragítókknak. Az árdragítás megakadályozására hozott törvény szigorú intézkedéseket tartalmaz és súlyos büntetéseket helyez kilátásba azok számára, akik tudatosan és rossz számdékkal drágítják az árakat. Azokat a fogyasztókat, akik jószándékukban az előírt áraknál magasabb árat fizetnek bizonyos cikkekért, mint bűntársakat kezelik és a törvény részükre is rendszabályokat tartalmaz. Mindazoknak, akiknek tudomásukra jut, hogy bizonyos cikkeket magasabb áron hoznak forgalomba, kötelességük erről megbízottainkat értesíteni, akik a szükséges vizsgálatot el fogják rendelni. A hivatalos állami szervezeten kívül felhatalmazást kapott a nemzeti gárda is a törvény rendelkezésének ellenőrzésére. Minden panaszt figyelmesen meghallgatunk és orvosolni fogunk. Uralkodóink öröködik érdekeink felett. Minden hálánk és köszönetünk az Övé ezért a gondoskodásért — fejezte be beszédét Georgescu tábornok.

Mozzi

SELECT MOZGÓ: Tarzan és fia. A legújabb Tarzan dzsungelfilm. Fősz.: Johnny Weissmüller, Maureen O'Sullivan és a kis Johnny Sheffield. Műsoron kívül a legújabb nemzetközi híradó.

CAPITOL MOZGÓ: Premier világfilm. Tengeri sasek. Óriási látványosság. Fősz.: Georg Brent és Olivia de Havilland. A film előtt a legfrissebb Paramount világhíradó a legújabb aktuális eseményekkel.

ROYAL MOZGÓ: Az első tökéletes román film: „Lobogó fáklák”. Fősz.: George Vraca, Olga Porumbaru, Nutzi Dona, Cordon-testvérek és Simon Ilona.

RIO MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9: Két részes monumentális filmsláger: I. Az Esnapuri tigris. II. A hindu síremlék. Fősz.: La Jama, Kitty Jaantzen, Hans Stüwe és Theo Lingén. III. Híradó. Hétfőtől: I. A sanghai dráma. Fősz.: Louise Jourvet. II. Láthatatlan front. Jean Harlow utolsó filmje.

URANIA MOZGÓ: Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap. Csak ezeken a napokon látható még Isten önnel tanár ur világhírű film, mely James Hilton közísmert regénye nyomán készült. Sam Wood rendezésében. Fősz.: Robert Donat és Greer Garson.

— **Tűzvész pusztított a visnítai tudószanatóriumban.** Visnítáról jelentik: A tudószanatóriumban tegnap este könnyen végzettség válható tűz ütött ki. A tűz a jelek szerint a kórház alagsorában keletkezett, ahol a központi fűtőberendezés volt. Szerencsére idejében észrevették az alagsor ablakain kitóduló füstöt és így sikerül 3 órai munka után a tüzet eloltani. A beteget és a laboratóriumot az oltási munkálatok alatt minden nehézség nélkül sikerült a fenyegetett kórtérmekből kiűriteni. Jelek szerint gondatlanság okozta a tüzet, a kár megállapítása még nem történt meg.

— **Új védőszert találtak fel a vérhas gyógyítására.** Berlinből jelenti a Rador: Dr. Prigge, a kiváló német orvosprofesszor rendkívül értékes felfedezést tett. Új védőoltásokat fedezett fel a vérhas ellen. Az oltások eredménye a gyógyítás és a megelőzés szempontjából rendkívül hatásos.

— **Az 1940. január elsejétől a CFR visszaállítja a régi kilométer tarifát.** Bukarestből jelenti a Rador: A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy az 1940. évi január elsejétől kezdve újlag életbeléptetik a romániai államvasutaknál már egyszer gyakorlati alkalmazásban volt kilométer tarifát, amelyet az 1931. évi január elsejével megszüntettek.

Molotov rádióbeszédében ismertette a Szovjet álláspontját Finnországgal szemben

(MOSZKVA.) (Rador.) A DNB német távirati iroda a következőket jelentti: Molotov külügyi népbiztos szerdán éjszaka a finn-orosz válsággal kapcsolatosan rádióbeszédet mondott. Politikai körökben Molotov beszédét a válság békés elintézése érdekében megtett utolsó kísérletnek minősítik. Molotov többek között a következőket mondotta:

— Az az ellenséges magatartás, amelyet a jelenlegi finn kormány a Szovjetunióval szemben tanúsít, arra kényszeríti az orosz kormányt, hogy az állam biztonsága érdekében sürgős jellegű intézkedéseket fogadjon. A szovjet kormány a legutóbbi két hónap alatt tárgyalásokat folytatott Finnországgal a Szovjet részéről tett javaslatokról, amelyek minimálisan szükségesnek látszottak a Szovjet határai, de különösen Leningrád biztonságának biztosítása érdekében. Ezek a tárgyalások és a Szovjet részéről tett engedmények nem hoztak eredményt. Most nemrég finn katonai klíkk részéről a határon provokálás történt. Rá-lóttak a vörös hadsereg egyik csapatára. A Szovjet kormányának az az elvárása, hogy felhívja a megismétlődő hasonló provokációk súlyosságára a finn kormány figyelmét, eredménytelen maradt, ellenkezőleg, a határon újabb provokációk történtek. A finn kormány kerekén visszautasította a Szovjetunió javaslatát és a finn tüzérség folytatta a támadást a vörös csapatok osztaga ellen. Finnország válaszából az következik, hogy a finn kormány továbbra is fenyegető nyomás alatt akarja tartani Leningrádot. A finn kormány nem akarja megszakítani az imperialistákkal való kapcsolatát, nem akar rendes viszonyt fenntartani a Szovjettel és nem hajlandó tekintetbe venni az orosz-finn megnevezési egyezmény rendelkezéseit. Az újabb finn provokációkkal szemben a Szovjet kormányja kénytelen volt a következő intézkedéseket fogadjon:

1. Kénytelen volt felmondani a finn-orosz megnevezési egyezményt.

2. Kénytelen volt megszakítani Finnországgal a diplomáciai kapcsolatokat.

3. Parancsot adott a vörös hadseregnek és tengerészeti flottának, hogy legyen készenlétben a finn csapatok részéről történő minden meglepetésre és hogy jegyvertüléssel válaszoljon minden provokációra.

— A Szovjet ellenséget külföldön azt a hírt terjesztették el, hogy a Szovjet meg akarja hódítani Finnországot és a Szovjet vezetőit háborús szándékok futtítják. Ez a hírszélés alaptalan és rosszindulatú. Oroszországot nem vezetik ilyen célok, ellenkezőleg, hajlandó Finnországgal a jó viszonyt helyreállítani, hajlandó részére Karelia bizonyos részein területi engedményeket tenni, olyan területeket átengedni, amelyeket kizárólag finnek laktak, ennek a célnak elérése érdekében azonban az szükséges, hogy a finn kormány magatartása Oroszországgal szemben ne legyen ellenséges. Finnország részéről elhangzott az a kifogás is, hogy a Szovjet be akar avatkozni Finnország belügyeibe. Erre vonatkozólag a szovjet kormány hangsúlyozza, hogy elismeri Finnországot független államnak úgy kül-, mint belpolitikai vonatkozásban. Egyedül a finn nép illetékes megállapítani bel-, illetve külpolitikai magatartását. A Szovjet népe a jövőben is azt kívánja, hogy Finnország népe rendelkezze a szabad és független fejlődés lehetőségével. Ennek ellenében viszont a Szovjetunió nem mondhat le annak a kötelezettségének teljesítéséről, hogy biztosítsa saját, de különösen Leningrád biztonságát. Éppen ennek a biztonságnak a megteremtése volt a legutóbbi finn-orosz tárgyalások célja. A Szovjetunió nem engedheti meg, hogy biztonsága a jelenlegi finn kormány rosszindulatától függjön. A szovjet kormány nem kételkedik abban, hogy ezeknek a kérdéseknek az elrendezésére meg lehet találni a megfelelő módozatokat és megteremthetők lesznek a Szovjet és Finnország között kiépülő barátság új alapjai.

Sztalin hisz a hamaros békében

(MOSZKVA.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint abban a nyilatkozatban, amelyet Sztalin a Pravda című lapnak adott, Franciaországot és Angliát vádolja azzal, hogy a jelenlegi háború kitöréséért ők a felelősek. Kijelentette Sztalin azt is, hogy a Szovjet változatlanul hitte és hiszi, hogy a háború a legrövidebb időn belül befejezést nyer és az új béke megkönyíti az összes országok és nemzetek helyzetét és életét.

NÉMETORSZÁG ÉS A FINN-OROSZ KÉRDÉS

(BERLIN.) (Rador.) Hivatalos körök közlik, hogy Németország sem hivatalosan, sem másként nem foglal állást a szovjet-finn feszültség ügyében. Kijelentik, hogy ebben az esetben Németország csak a szemlélt szerepét tölti be. Felhívják a figyelmet arra, hogy az északeurópai államok minden időben kifejezték azt az óhajukat, hogy belső ügyeik megoldásában nem kívánják német részről semmiféle beavatkozást. Mindezek mellett a német hivatalos körök érthetőnek tartják Szovjetország tevékenységét, mivel ennek az országnak szabad kijárára van szüksége a Balti-tengerre. Ez olyan követelés, amelyet minden idők orosz politikuskai — kezdve a legkisebbtől a legnagyobbig — állandóan hangoztattak és amelynek kielégítése abszolút szükséges. Pszichológiai szempontból vizsgálva a Finnország és Szovjetország között felmerülő problémákat, Németországban bizo-

nyos fontosságot tulajdonítanak annak a ténynek, hogy az a katonai bázis, amely ma a vita tárgya, életszükséglet ugyan Szovjetország részére, de nem elhatároló fontosságú Finnország függetlenségére.

NORVÉGIA TILTAKOZIK A MEGSZIGORÍTOTT TENGERI ZÁRLAT ELLEN

(OSLO.) (Dunaposta.) Norvégia londoni és párisi meghatalmazott miniszterei jegyzéket nyújtottak át a Vét ország külügyminiszterének, amelyben Norvégia tiltakozik a megszigorított tengeri zárlat ellen és megengedhetetlennek minősíti, hogy olyan német árukat foglaljanak le és kobozzanak el, amelyek semleges államok hajóin vannak. A jegyzék hangsúlyozza, hogy Norvégia fentartja magának kártérítést való jogigényét azokért az esetleges károkért, amelyek a szigorított zárlat következtében a norvég kereskedelmet és hajózást érnék. Végül a jegyzék kéri Anglia és Franciaország kormányát, hogy az intézkedést még annak életbeléptetése előtt vegye vizsgálat alá.

CORDELL HULL NYILATKOZATA

(WASHINGTON.) (Rador.) Cordell Hull amerikai külügyi államtitkár kijelentette, hogy az amerikai kormány a maga részéről szívesen hajlandó arra, hogy jó szolgálatokat tegyen a finn-orosz ellentét elsimítása érdekében.

BELGA TILTAKOZÁS BERLINBEN

(BRÜSSZEL.) (Rador.) Az a vizsgálat, amelyet több repülőgépeknek Belgium területe felett történt elszállásával kapcsolatosan vezettek le, megállapította, hogy német gépekről volt szó. Ennek következtében a belga kormány utasította berlini képviselőjét, hogy a német kormánytól haladéktalanul tiltakozzék a belga felségterületnek a német repülő részéről történt megsértése ellen.

NÉMET HULLÁKAT SODOR A TENGER

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A tenger hullámai Ameland szigetének partjára több német repülő holttestét vetette ki. A német repülő a legutóbbi felderítő uton jártak szerencsétlenül.

ELJEN A BÉKE ELJEN A JUGOSZLÁV-MAGYAR BARÁTSÁG!

(BELGRÁD.) (Dunaposta.) Az elmúlt csütörtökön a Belgrád—Horgos közötti gépkocsiműút ünnepélyes megnyitása alkalmával érdekes és jellemző eset történt. A műút megnyitási ünnepségére Horgosra érkezett Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök, Beslic és Tomics miniszterek kíséretében. Mikor a jugoszláv miniszterelnök és két minisztertársa a jugoszláv-magyar határt jelző határköhöz érkeztek, Beslic miniszter megkérdezte a magyar hatóságok képviselőitől, átléphetnek-e utóval nélkül magyar területre? Az udvarias igen válasza, Cvetkovics miniszterelnök, a két miniszter és körülbelül 100 főből álló jugoszláviai kíséret átlépett a magyar területre. A jugoszláv miniszterelnök és minisztertársai a magyar hatóságok képviselőivel csoportba állva lefényképeztették magukat. A fényképfelvétel után Beslic miniszter mosolyogva jelentette ki:

— Látják uraim, amíg más államok határait dörögnek az ágyuk, véreznek a nemzetek, addig a mi közös határunkon vidám fényképezés folyik. Eljen a béke, eljen a jugoszláv-magyar barátság!

A jelenlevők lelkes éljenzéssel fogadták a jugoszláv miniszter részéről történt megállapítást.

AUSZTRÁLIAI HADOSZTÁLY INDUL EURÓPA FELÉ

(CAMBERA.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint a második ausztráliai hadosztály a jövő év elején indul el Európa felé.

— Üngyilkosság, vagy gyilkosság?

Nagyváradról jelenti a Rador: Tegnap megirtuk, hogy Gheorghe Pomponiu mérnök, a fővárosi politechnikai iskola tanára a vonat elé vetette magát és meghalt. A megindított vizsgálat megállapításai szerint az öngyilkosság feltevésehez kétségek merülhetnek fel. Nem látszik kizártnak, hogy bűnös kezek taszították a vonaton utazó mérnököt a keresek alá. A hatóságok azt remélik, hogy a boncolás feleletet fog adni mindezekre a kérdésekre, annak ellenére, hogy a holttest nem egyéb, mint egy alaktalan hústömeg. A mérnök holttestét a boncolás elvégzése után koporsóba tették. Tegnap délután istentiszteletet tartottak ravatala előtt, amelyen résztvevő felelőse: Ana Pomponiu, az ismert énekművész, aki a kolozsvári Román Operában is többször vendégszerepelt nagy sikerrel. Ma a fővárosba szállítják Pomponiu mérnök holttestét, ahol a Belu temető halottas házában ravatalozzák fel.

— BEFEJEZŐDÖTT A VIZSGÁLAT

MAX AUSCHNIT ÜGYÉBEN. Bucurestiből jelenti a Rador: Max Auschnit felfolyamodást jelentett be a vádnács ama határozata ellen, amely megerősítette letartóztatását. (Az ügyben december 13-án hoznak határozatot. Ami az ellene folyó vizsgálatot illeti, az befejeződött és most már csak a vádirat összeállítása van hátra.)